

1. Число «п'ятнадцять тисяч п'ятдесят один» цифрами записують так
 А 51 015 Б 51 051 В 15 501 Г 15 051
2. Скільки всього сотень у числі 705 023?
 А 0 Б 7050 В 705 Г 70 502
3. Значення якого виразу дорівнює 180?
 А $30 \cdot 5 + 20$ Б $200 - 160 : 4$ В $900 : 5$ Г $800 : 5$

4. Розв'яжи рівняння і зроби перевірку: $32 - x = 18$.

$$32 - x = 18$$

$$x = 32 - 18$$

$$x = 14$$

$$32 - 14 = 18$$

$$18 = 18$$

5. $913 - 14 \cdot 29 + 293 = 800$

$$\begin{array}{r} 14 \\ \times 29 \\ \hline 126 \\ + 28 \\ \hline 406 \end{array}$$

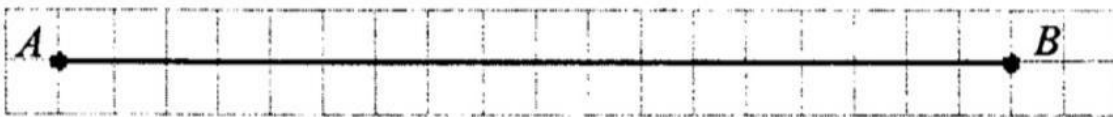
$$\begin{array}{r} 913 \\ - 406 \\ \hline 507 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 507 \\ + 293 \\ \hline 800 \end{array}$$

6. Відрізок CD становить $\frac{1}{3}$ відрізка AB . Обчисли довжину відрізка AB і накресли його.

$3 \cdot 3 = 9$ (см) — довжина відрізка AB .

Відповідь: 9 см.

7. На 100 грн тато купив 4 кг помідорів, по 9 грн за кілограм, і 8 кг цибулі. Яка ціна цибулі?

1) $9 \cdot 4 = 36$ (грн) — вартість помідорів.

2) $100 - 36 = 64$ (грн) — вартість цибулі.

3) $64 : 8 = 8$ (грн)

Відповідь: ціна цибулі 8 грн за кілограм.

1. Число «двадцять тисяч чотириста два» цифрами записують так

А 200 402

Б 20 402

В 20 420

Г 2042

2. Скільки всього тисяч у числі 31 007?

А 3100

Б 3

В 310

Г 31

3. Значення якого виразу дорівнює 240?

А $(170 - 80) \cdot 3$

Б $(90 + 50) \cdot 2$

В $720 : 3$

Г $900 : 5$

4. Розв'яжи рівняння і зроби перевірку: $x : 4 = 16$.

$$x : 4 = 16$$

$$x = 16 \cdot 4$$

$$\underline{x = 64}$$

$$64 : 4 = 16$$

$$16 = 16$$

5. $814 - 23 \cdot 17 - 248 = 175$

$$\begin{array}{r} 23 \\ \times 17 \\ \hline 161 \\ + 23 \\ \hline 391 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 814 \\ - 391 \\ \hline 423 \end{array}$$

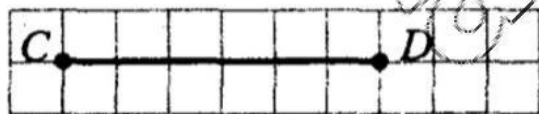
$$\begin{array}{r} 423 \\ - 248 \\ \hline 175 \end{array}$$

6. Відрізок CD становить $\frac{1}{4}$ відрізка AB . Обчисли довжину відрізка CD і накресли його.

$$12 : 4 = 3 \text{ (см)} \text{ — довжина відрізка } CD.$$

Відповідь: 3 см.

7. Пасічник розлив 100 л меду у 8 п'ятилітрових і кілька шестилітрових каструль. Скільки шестилітрових каструль він використав?

1) $5 \cdot 8 = 40$ (л) — меду розлив у п'ятилітрові каструлі.

2) $100 - 40 = 60$ (л) — меду розлив у шестилітрові каструлі.

3) $60 : 6 = 10$ (к.)

Відповідь: пасічник використав 10 шестилітрових каструль.

1. Використання мови з метою спілкування, пізнання навколишнього світу називають
- А мовленням
 - Б слуханням
 - В аудіюванням

2. З чого складається текст?
- А з абзаців, кінцівки, висновку
 - Б із зачину, основної частини, кінцівки
 - В з теми, мети, заголовка

3. Прочитай текст. Визнач його стиль.

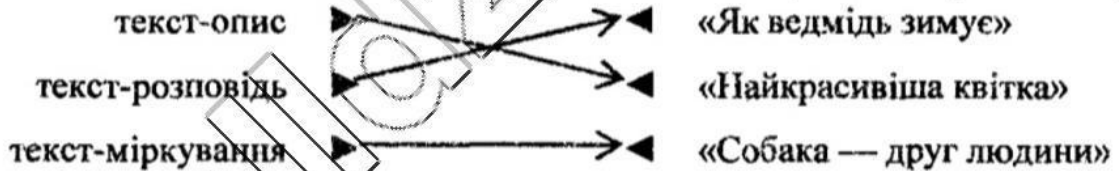
Їжак звичайний — це комахоїдна тварина. Довжина його тіла — близько 30 см. Найголовніша особливість — міцні голки замість волосяного покриву. Вони вкривають верхню частину тіла. Голова, шия і черевце вкриті жорстким, грубим хутром.

- А науковий
- Б науково-популярний
- В художній

4. Продовж думку.

Культура спілкування передбачає вживання ввічливих слів. Наприклад, «доброго ранку», «перепрошую», «спасибі».

5. Установи відповідність між типом тексту і його заголовком (з'єднай стрілочками).

6. Прочитай текст. Спийши його, уставляючи пропущені букви, апостроф.

Наші предки добре знали таємниці матінки-землі. Називаючи її годувальницею, розуміли, що до неї й ставитись треба так, як до матері: шанобливо, з любов'ю і повагою, турботливо, по-доброму. Щоб квітнула вона могуттям кольорів. Людина мусить бути дбайливим господарем у храмі матінки Природи, а не жадібним, байдужим споживачем.

7. Склади текст на тему «Земля-годувальниця» (4–5 речень).

З давніх-давен люди збирали плоди дерев, кущів, трав. Їли все, що можна було знайти їстівного в природі. Згодом люди помітили, що зручніше вирощувати рослини поряд із житлом, аніж десь шукати їх. Люди почали обробляти землю, шанувати її.

Якщо до землі ставитися з любов'ю, то вона щедро ділитиметься з нами своїми скарбами.

1. Що є найважливішим засобом спілкування?

- А жести
 Б мова
 В інтонація

2. Текст — це

- А декілька абзаців
 Б група слів, словосполучень, речень
 В об'єднані за змістом речення

3. Прочитай текст. Визнач його тип.

Конвалія

Жила колись у віддаленім лісі красуня королева Конвалія. Мала личко біло-чисте, мов сніг іскристий. Любила одяг носити із зеленого оксамиту, що підкреслював її вроду дівочу та гарні зелені очі.

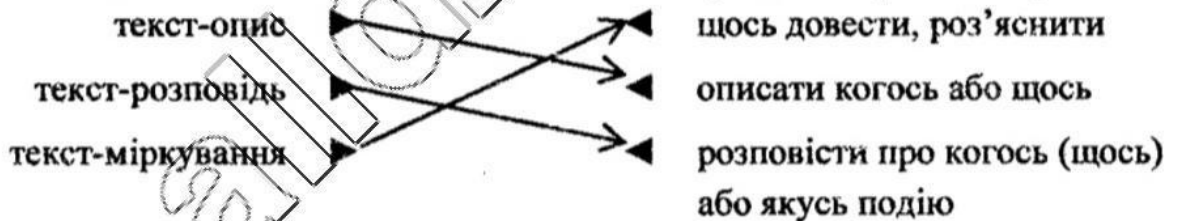
Віра Паронова

- А текст-опис
 Б текст-розповідь
 В текст-міркування

4. Продовж думку.

Культура мовлення — це *правильність, чіткість, точність, виразність мовленого слова, доцільність його вживання, багатство словникового запасу.*

5. Установи відповідність між типом тексту і його метою (з'єднай стрілочками).

6. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви.

Жінка — це берегиня роду, турботлива й лагідна мати. Якою ніжністю озивається в душі її образ! «Ненечка», «матуся», «матінка»... Тільки біля її серця, під її крилом, на її долонях добре й затишно: вона і пожаліє, й захистить, і розуму навчить. Тож вклонітьься жінці-матері, що оберігає і ростить дітей, вчить добра.

7. Склади текст на тему «Серце матері» (4–5 речень).

Мама — це найближча у світі людина. Вона ніколи не покине свою дитину в біді, нікому не дасть її скривдити. З перших днів нашого життя мама присвячує нам усю себе, свої мрії та надії, своє дозвілля і турботу. Кожен наш біль, кожен наш успіх відбивається радістю або сумом у її серці. Шануймо кожен промінчик її ніжності та доброти.

1. Прочитай уважно текст.

Куди подівся гриб?

Костик із сестричкою пішли в ліс по гриби. У лісі розбрелися в різні боки. А щоб не загубитися, час від часу перегукувалися.

Наталочка помітила під ялинкою боровичок і радісно скрикнула: такий він був великий і красивий.

— Костику, — погукала вона братика, — йди-но поглянь на мого гриба!

Брат відгукнувся, однак не підійшов до Наталочки.

Наталочка поставила кошик біля ялинки, а сама побігла до Костика. Зазирнула до його кошика й сказала:

— Ой, та в тебе ж боровики маленькі. А ти на мого поглянь...

2. Визнач, де відбуваються події, описані у творі.

- А у селі
- Б у місті
- В у лісі

3. Що помітила Наталочка під ялинкою?

- А боровик
- Б маслюк
- В опеньок

4. Якими ягодами ласували діти?

- А малиною
- Б чорницею
- В суницею

5. Допиши речення.

Діти не відібрали в білки гриб, тому що вона висушить його, а взимку з'їсть.

6. Віднови послідовність подій у творі. Простав числа в порожні клітинки.

- 3. Коли наїлися ягід, Наталочка повела брата за собою.
- 6. Гриб узяла білка.
- 2. Наталочка помітила під ялинкою боровичок.
- 4. Наталочка присіла навпочіпки й обдивилася землю під ялинкою.
- 1. Костик із сестричкою пішли в ліс по гриби.
- 5. На сучку сиділа білка й лапками тримала великий боровик.

7. Напиши, як змінювався настрій Костика.

Костик ніяк не хотів повірити, що Наталочка знайшла білий гриб. Він глузував із сестрички, казав, що гриб утік. Але коли хлопчик побачив шматочок корінчика й гніздечко від гриба, то задумався і посерйознішав. Згодом він вигадав, як дізнатися, чи був там хтось. Костик щосили загукав і сполохав білку. Діти побачили в її лапках великий грибочок.

1. Прочитай уважно текст.

Ябеда-біда

У нашому класі стався випадок: після уроків ми кидалися каштанами і розбили вікно. Ми призналися Мишковому татові, і він сказав, що перед роботою вставить скло.

Наступного дня на четвертому уроці розчинилися двері й до класу зайшов завгосп.

— Що трапилось? — запитала Марина Володимирівна.

— Акт треба скласти, — заявив завгосп, — ваші учні розбили вікно.

— По-перше, іде урок, а по-друге, розбитого вікна в нашому класі немає, — відповіла Марина Володимирівна.

Завгосп обдивився всі вікна, пробурмотів: «Вигадав чи що?» — і вийшов з класу...

2. Визнач, де відбуваються події, описані у творі.

А у дитячому садочку

Б у школі

В у літньому таборі

3. Хто вставив скло?

А Андрій Зозуля

Б завгосп

В тато Мишка

4. Чому Андрій перейшов з однієї школи в іншу?

А бо він вважав, що в його класі погані діти

Б бо він жив близько цієї школи

В бо в новій школі вчилися його друзі

5. Допиши речення.

Андрій Зозуля розказував учительці про те, як учні списували завдання контрольної роботи з математики.

6. Віднови послідовність подій у творі. Простав числа в порожні клітинки.

4. Днів через два була в нас контрольна з математики.

1. Після уроків ми кидалися каштанами і розбили вікно.

6. З того часу в нашому класі ніхто не ябедничав.

3. Завелась у нашому класі «ябеда-біда».

2. Наступного дня до класу зайшов завгосп.

5. Раптом Мишко потяг мене у коридор.

7. Напиши, які поради ти можеш дати Андрієві Зозулі.

На мою думку, Андрієві слід задуматись, чому ніхто не хотів з ним товаришувати. Не можна бути ябедою. Треба вміти тримати язик за зубами. Хлопчикові варто пам'ятати народну мудрість: «Чини з іншими так, як хочеш, щоб чинили з тобою». Коли однокласники побачать, що Андрійко змінився, то в нього з'явиться багато друзів.

1. Число 168 030 на суму розрядних доданків розкладають так

А $10\ 000 + 60\ 000 + 8000 + 30$

Б $100\ 000 + 60\ 000 + 8000 + 30$

В $100\ 000 + 60\ 000 + 8000 + 300$

Г $10\ 000 + 6000 + 800 + 30$

2. $\frac{1}{4}$ від 1 м дорівнює

А 40 см

Б 250 см

В 25 см

Г 400 см

$1\ \text{м} = 100\ \text{см}$ $100 : 4 = 25\ (\text{см})$

3. Нерівність $k - 180 < 140$ буде правильною (істинною), якщо k дорівнює

А 330

Б 320

В 340

Г 310

4. Порівняй іменовані числа 30 м 30 см 330 см.

$30\ \text{м}\ 30\ \text{см} = 3030\ \text{см}$

$3030\ \text{см} > 330\ \text{см}$

$30\ \text{м}\ 30\ \text{см} > 330\ \text{см}$

5. $70\ 000 - (845 : 5 + 2875) = 66\ 956$

$$\begin{array}{r} 845 \overline{)5} \\ \underline{5} \\ 34 \\ \underline{30} \\ 45 \\ \underline{45} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +2875 \\ 169 \\ \hline 3044 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -70000 \\ 3044 \\ \hline 66956 \end{array}$$

6. У трикутнику дві сторони мають довжину по 18 дм 6 см кожна, а третя — на 9 см коротша від кожної з них. Обчисли периметр трикутника.

$18\ \text{дм}\ 6\ \text{см} = 186\ \text{см}$

1) $\underline{186}$

9

$\underline{177}$ (см) — довжина третьої сторони.

2) 186

$+186$

$\underline{177}$

549 (см)

Відповідь: периметр трикутника становить 5 м 49 см.

7. Першого дня в магазині продали 120 кг яблук і груш, другого — на 40 кг більше, а третього — на 70 кг менше, ніж другого. Третього дня продали 57 кг груш. Скільки кілограмів яблук продали третього дня?

1) $120 + 40 = 160$ (кг) — яблук і груш продали другого дня.

2) $160 - 70 = 90$ (кг) — яблук і груш продали третього дня.

3) $90 - 57 = 33$ (кг)

Відповідь: третього дня продали 33 кг яблук.

1. Число 470 326 на суму розрядних доданків розкладають так

- А $400\ 000 + 70\ 000 + 3000 + 20 + 6$
 Б $40\ 000 + 70\ 000 + 300 + 20 + 6$
 В $400\ 000 + 70\ 000 + 300 + 20 + 6$
 Г $400\ 000 + 700\ 000 + 300 + 20 + 6$

2. $\frac{1}{5}$ від 1 год дорівнює

- А 20 хв Б 5 хв В 12 хв Г 15 хв
 1 год = 60 хв $60 : 5 = 12$ (хв)

3. Нерівність $320 - k > 190$ буде правильною (істинною), якщо k дорівнює

- А 170 Б 160 В 130 Г 120

4. Порівняй іменовані числа 4005 дм 40 м 5 дм.

$$4005 \text{ дм} = 400 \text{ м } 5 \text{ дм} \quad 400 \text{ м } 5 \text{ дм} > 40 \text{ м } 5 \text{ дм} \quad 4005 \text{ дм} > 40 \text{ м } 5 \text{ дм}$$

5. $40\ 298 + 37 \cdot 27 - 19\ 059 = 22\ 238$

$$\begin{array}{r} \times 37 \\ 27 \\ \hline 259 \\ + 74 \\ \hline 999 \end{array} \quad \begin{array}{r} + 40298 \\ 999 \\ \hline 41297 \end{array} \quad \begin{array}{r} - 41297 \\ 19059 \\ \hline 22238 \end{array}$$

6. Перша сторона трикутника дорівнює 15 дм 5 см, друга — на 7 см довша, ніж перша, а третя — 18 дм 3 см. Обчисли периметр трикутника.

$$1) \begin{array}{r} + 155 \\ 7 \\ \hline 162 \end{array} \text{ (см)} \text{ — довжина другої сторони.}$$

$$2) \begin{array}{r} + 155 \\ 162 \\ 183 \\ \hline 500 \end{array} \text{ (см)}$$

Відповідь: периметр трикутника дорівнює 5 м.

7. У магазин першого дня завезли 110 буханців житнього і пшеничного хліба, другого дня — на 30 буханців більше, а третього — на 10 менше, ніж другого дня. Третього дня завезли 40 буханців житнього хліба. Скільки буханців пшеничного хліба завезли третього дня?

- 1) $110 + 30 = 140$ (б.) — житнього і пшеничного хліба завезли другого дня.
 2) $140 - 10 = 130$ (б.) — житнього і пшеничного хліба завезли третього дня.
 3) $130 - 40 = 90$ (б.)

Відповідь: третього дня завезли 90 буханців пшеничного хліба.

1. Кілька членів речення, які відносяться до того самого слова і відповідають на те саме питання, називають
- А головними
 - Б другорядними
 - В однорідними
2. Познач схему, яка відповідає реченню
Осінь сонце розфарбувало обрій у багряні кольори.
- А ... _____ = _____
 - Б ... _____ ... _____
 - В ... _____ = _____
3. Познач рядок, у якому правильно встановлено зв'язок слів у реченні
З почорнілих дерев злітає останнє листя.
- А листя злітає, листя з дерев, з дерев почорнілих, листя останнє
 - Б листя злітає, листя останнє, злітає з дерев, з дерев почорнілих
 - В листя з дерев, злітає листя, з почорнілих дерев, листя останнє
4. Установи відповідність між реченнями та однорідними членами (з'єднай стрілочками).
Він серед зелені з'явився, капелюшком накrywся.	↗	однорідні підмети
Яблука містять безліч мікроелементів та вітамінів.	↘	однорідні присудки
Апельсини, мандарини, лимони, банани потрапили до нас з тропічних країн.	↖	однорідні другорядні члени речення
5. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви, апостроф.
- Кроти мешкають на луках, лісових ділянках, схилах балок та ярів, у парках, садах, на городах. Тобто там, де вдосталь дощових черв'яків — основної їжі кротів. Орних земель кроти уникає, оскільки від глибокої оранки руйнуються його нори. На городах та присадибних ділянках, де для них є вдосталь їжі, кроти почуваються чудово.
6. Запиши тему поданого вище тексту.
- Тема тексту — розповідь про те, як живуть кроти.
7. Склади розповідь про життя тварин восени (4–5 речень).
- Восени дні стають коротші, сонце гріє слабо. Усе менше літає в повітрі комах. Тому більшість птахів відлітає в теплі краї. У звірів змінюється шерсть, вона стає густішою й теплішою. Одні з них посилено харчуються, щоб солодко спати до весни, а інші роблять запаси на зиму.

1. За метою висловлювання речення бувають
- А окличними і неокличними
 - Б поширеними і непоширеними
 - В розповідними, питальними, спонукальними

2. Познач схему, яка відповідає реченню

Півень гучно оповістив про початок нового дня.

- А _____ _____ ...
- Б _____ ... _____
- В ... _____ _____

3. Познач рядок, у якому правильно встановлено зв'язок слів у реченні

У нічному небі мерехтять далекі зорі.

- А зорі мерехтять, зорі далекі, мерехтять у небі, у небі нічному
- Б зорі мерехтять, у небі мерехтять, у нічному далекі
- В мерехтять далекі, у нічному мерехтять, у небі зорі, зорі далекі

4. Установи відповідність між реченнями та однорідними членами (з'єднай стрілочками).

Сонечко в траві зійшло, усмінулось, розцвіло.

Спрут має довжелезні щупальця з гачками й присосками.

Йшли дорогою цап та баран.

однорідні підмети

однорідні присудки

однорідні другорядні члени речення

5. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви.

Україну називають світовою житницею. Жито — один з головних хлібних злаків у нашій країні. Його вирощують майже повсюдно в Україні. З житнього борошна випікають смачний хліб. Один з його сортів так і називають — український. А із житнього зерна варять поживну і корисну кашу.

6. Запиши мету поданого вище тексту.

Мета тексту — розповісти, чому Україну називають світовою житницею.

7. Склади розповідь про багатий урожай (4–5 речень).

Прийшла щедра осінь. У лісах порозставляли свої парасольки гриби. У розкішні червоні кетяги вбралися калина й горобина. У садах красуються рум'яні яблука, золоті груші, медові грона винограду. На городах розляглися гарбузи, вирости морква, картопля та багато інших овочів.

Багатий урожай заповнить комори і людей, і тварин.

1. Прочитай уважно текст.

Слоник на велосипеді

Слон змайстрував для свого сина велосипед.

— Катайся, та не бешкетуй.

Ото втіха! Розженеться слоненя та й слухає, як вітер у вухах свище. Хрруп! — повалив молоде деревце. Гууп! — попервертав чийсь вулики. І хоч би що!

— Ой лишенько! — зойкнула зайчиха й мало не з-під коліс вихопила своє дитя. — Розповім про все слонові.

— Мовчіть! — сполошилася сойка.

— Слоник мені вулики трощить, а я — мовчи? — розводить лапами пасічник-ведмідь. — Нехай лишень попадеться мені — вуха поодкручую...

2. У якому розділі книги для читання можна помістити цей твір?

А «Українські народні казки»

Б «Літературні казки»

В «Казки народів світу»

3. Що наказував батько слоненяті?

А допомогти їжачкові

Б покатати зайченят

В кататися, та не бешкетувати

4. Хто примусив слоника поливати грядки?

А ніхто

Б сойка

В їжак

5. Допиши речення.

Слоник вирішив допомогти їжачкові, бо *ненароком перевернув йому відра з водою.*

6. З'єднай стрілочками частини речень.

Моє гніздечко скраю,	→	то й розуму набрався.
Гасає,	→	і слоник упав.
Як за діло взявся,	→	бо діла не має.
Велосипед занесло на пеньок,	→	вуха поодкручую.
Взявся, синку, то покажи,	→	я нічого не знаю.
Нехай лиш попадеться мені —	→	на що здатний.

7. Запиши, які вчинки слоника ти схвалюєш, а які засуджуєш.

Мені дуже сподобався цікавий та рухливий слоник. На початку казки він був бешкетником. Він мало не наїхав на зайченя, пошкодив вулики, поламав дерева, розлив воду їжачкові. Проте слоник зрозумів, що вчиняв погано. Він попросив вибачення і захотів допомогти. Згодом усі звірі сказали, що слоник розуму набрався.

1. Прочитай уважно текст.

Страховисько Спрут

Такого страховиська, як Спрут, лісовий люд досі ще не бачив. Голова ніби бочка, а на ній — величезне лиховісне око й міцний дзьоб, дуже схожий на дзьоб папуги. І що найжахливіше — прямо від голови розходяться довжелезні міцні щупальця з гачками й присосками.

— Кальмар! — все одно зрадів Равлик. — Привіт тобі, наш найсильніший родичу!

Та голодному Спруту не до Равликової запопадливості. Він, побачивши Черепаху, торпедою вилетів із засідки й оповив її щупальцями, а тоді вдарив дзьобом у голову.

Черепаха одразу перекинулась горілиць, а лісовий люд попадав на дно.

Оговтавшись, поховалися за гілку корала й стали спостерігати за двобосом, не знаючи, як допомогти Черепасі. Та виявилося, що її непросто було подолати. Вона сховала поранену голову, ноги і хвоста під панцир. А тут ще й неждано-негадано їй поталанило. З океану припливли три акул. Вони накинулися на Спрута...

2. У якому розділі книги для читання можна помістити цей твір?

- А «Казки народів світу»
- Б «Цікаве про тварин»
- В «Усна народна творчість»

3. Кого хотів упольовати кальмар?

- А Черепаху
- Б Акулу
- В Равлика

4. Як кальмар уводить в оману напасників?

- А ховається між коралами
- Б випускає чорнильну бомбу
- В сплітає щупальця

5. Допиши речення.

Спрутові було нелегко впольовати Черепаху, бо вона сховалася під панцир.

6. З'єднай стрілочками вислів і його тлумачення.

Піймати облизня	→	не вдасться пожитися.
Податися геть	→	обличчям догори.
Ввести в оману	→	залишитися ні з чим.
Не для її зубів	→	дуже швидко.
Вилетіти торпедою	→	дремути.
Перекинутися горілиць	→	обманути.

7. Що цікавого про повадки кальмарів, акул ти дізнався (-лася)?

З тексту я дізнався (-лася) про те, що в кальмара є міцний дзьоб. За його допомогою він полює на здобич. А ще кальмар пускає чорнильні бомби. Я дізнався (-лася), що черепаха ховає від нападників голову, ноги і хвіст під міцний панцир, тому її непросто подолати. Про акул новим для мене стало те, що вони дуже розумні.

1. Телепередача розпочалася о 19 год 15 хв і закінчилася о 20 год. Скільки часу тривала телепередача?

- А 1 год 15 хв Б 45 хв В 85 хв Г 1 год 45 хв

$$20 \text{ год} = 19 \text{ год } 60 \text{ хв} \quad 19 \text{ год } 60 \text{ хв} - 19 \text{ год } 15 \text{ хв} = 45 \text{ хв}$$

2. $5 \text{ м } 60 \text{ см} + 3 \text{ м } 30 \text{ см} =$

- А 8 м 90 см Б 8 м 60 см В 880 см Г 990 см

3. Число 7 є розв'язком рівняння

- А $280 : x = 30$ Б $13 \cdot x = 81$ В $x + 35 = 52$ Г $24 - x = 17$

А $280 : 7 = 40, 40 \neq 30$

Б $13 \cdot 7 = 91, 91 \neq 81$

В $7 + 35 = 42, 42 \neq 52$

Г $24 - 7 = 17, 17 = 17$

4. У чотирьох однакових каністрах помістилося 60 л води. Скільки таких каністр потрібно для 45 л води?

1) $60 : 4 = 15$ (л) — води в одній каністрі.

2) $45 : 15 = 3$ (к.)

Відповідь: потрібно 3 каністри.

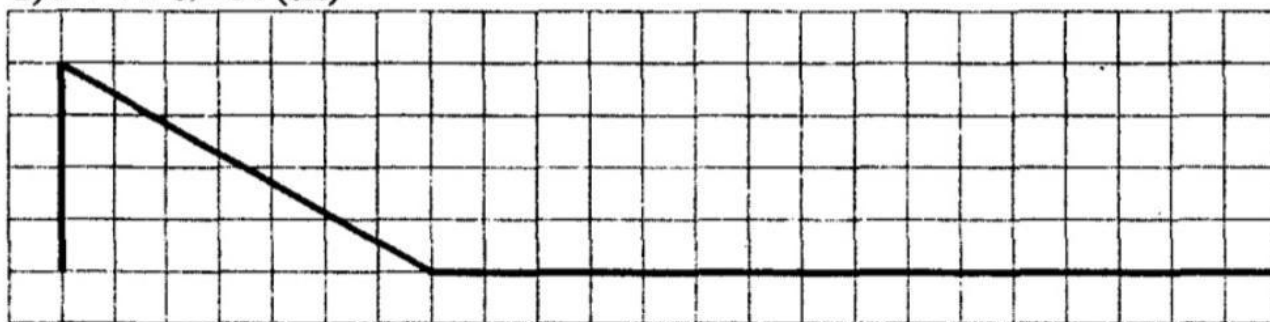
5. $761\,120 - (57\,935 + 72\,168) = 631\,017$

$$\begin{array}{r} 57935 \\ + 72168 \\ \hline 130103 \end{array} \quad \begin{array}{r} 761120 \\ - 130103 \\ \hline 631017 \end{array}$$

6. Ламана складається з трьох ланок. Довжина першої ланки 2 см, другої — 4 см, а третьої — на 6 см більша, ніж першої. Обчисли довжину ламаної та накресли таку ламану.

1) $2 + 6 = 8$ (см) — довжина третьої ланки.

2) $2 + 4 + 8 = 14$ (см)

Відповідь: довжина ламаної — 14 см.

7. Рухаючись з однаковою швидкістю, потяг за 2 год подолав 150 км, а велосипедист за 4 год — 60 км. У скільки разів менша швидкість велосипедиста, ніж швидкість потяга?

1) $150 : 2 = 75$ (км/год) — швидкість потяга.

2) $60 : 4 = 15$ (км/год) — швидкість велосипедиста.

3) $75 : 15 = 5$ (разів)

Відповідь: швидкість велосипедиста у 5 разів менша, ніж швидкість потяга.

1. Дощ ішов 15 хв і закінчився о 12 год 45 хв. О котрій годині розпочався дощ?

А о 13 год

Б о 12 год 30 хв

В о 11 год 60 хв

Г о 13 год 30 хв

$$12 \text{ год } 45 \text{ хв} - 15 \text{ хв} = 12 \text{ год } 30 \text{ хв}$$

2. 4 ц 40 кг – 1 ц 20 кг =

А 2 ц 20 кг

Б 220 кг

В 340 кг

Г 3 ц 20 кг

3. Число 4 є розв'язком рівняння

А $17 \cdot x = 51$

Б $12 - x = 7$

В $29 + x = 43$

Г $160 : x = 40$

А $17 \cdot 4 = 68, \quad 68 \neq 51$

Б $12 - 4 = 8, \quad 8 \neq 7$

В $29 + 4 = 33, \quad 33 \neq 43$

Г $160 : 4 = 40, \quad 40 = 40$

4. Для трьох однакових букетів використали 15 троянд. Скільки троянд потрібно, щоб скласти 5 таких букетів?

1) $15 : 3 = 5$ (тр.) — в одному букеті.

2) $5 \cdot 5 = 25$ (тр.)

Відповідь: для 5 букетів потрібно 25 троянд.

5. $801\,204 - (52\,341 - 8067) = 756\,930$

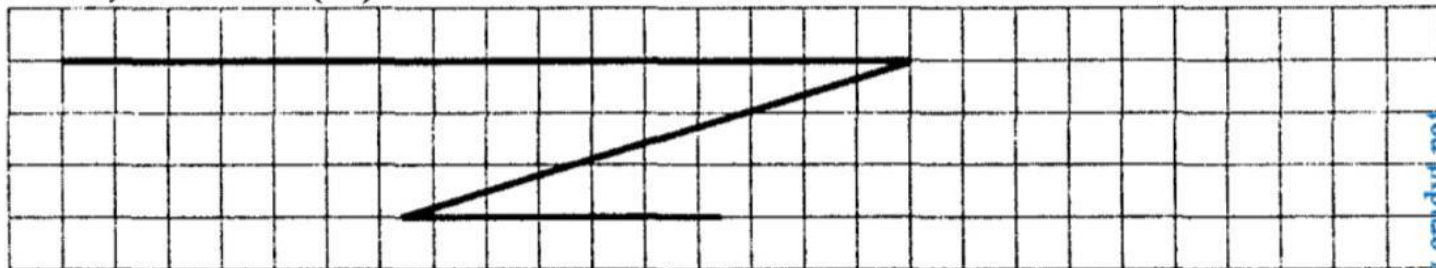
$$\begin{array}{r} 52\,341 \\ - 8\,067 \\ \hline 44\,274 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 801\,204 \\ - 44\,274 \\ \hline 756\,930 \end{array}$$

6. Довжина ламаної, яка складається з трьох ланок, дорівнює 16 см. Обчисли довжину третьої ланки ламаної, якщо довжина першої ланки 8 см, а другої — 5 см. Накресли таку ламану.

1) $8 + 5 = 13$ (см) — сума довжин перших двох ланок.

2) $16 - 13 = 3$ (см)

Відповідь: довжина третьої ланки — 3 см.

7. Велосипедист за 3 год проїхав 54 км, а пішохід за 4 год пройшов 20 км. На скільки більша швидкість велосипедиста, ніж пішохода?

1) $54 : 3 = 18$ (км/год) — швидкість велосипедиста.

2) $20 : 4 = 5$ (км/год) — швидкість пішохода.

3) $18 - 5 = 13$ (км/год)

Відповідь: швидкість велосипедиста більша від швидкості пішохода на 13 км/год.

1. Визнач, чим є виділені слова у прислів'ї.

Бережи чуже, неначе око своє.

- А синонімами
- Б антонімами
- В багатозначними словами

2. Познач речення, у якому є слово, вжите в переносному значенні.

- А На краю неба проступає бляклий серпик місяця.
- Б У небі спалахують перші зірки.
- В Сонце бігає променями по гілках дерев.

3. Познач рядок слів, які мають таку будову .

- А заморський, набережна
- Б беззубий, безвусий
- В хмаринка, електричка

4. З'єднай стрілочками слова з відповідними синонімічними висловами.

5. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви, апостроф.

Жоржини

У палісаднику восени квітують жоржини. У квітки гарне ім'я. Особливо приємно відчувати ніжний та легкий аромат жоржин після дощу.

Колір жоржин буває різним: ніжно-жовтим або жовтогарячим. А ще — фіолетовим, білим, ліловим, бузковим... І червоним він теж буває. Яскраві жоржини впадають в око та милують його похмурої осені.

6. Випиши з поданого вище тексту 3 словосполучення «іменник + прикметник».

Гарне ім'я, легкий аромат, яскраві жоржини.

7. Склади текст за поданим заголовком (4–5 речень).

Король серпневого поля — соняшник

Соняшник — посланець сонця. Кожного ранку він піднімає до сонця своє усмінене темне личко, оточене щільним вінком з яскраво-жовтих пелюсток. Усе літо він стоїть на високій нозі, спостерігає звисока за врожаєм. А в серпні зустрічає соняшник трударів, неначе король у золотій короні.

1. Визнач, чим є виділені слова у прислів'ї.

Багатий хитрий на гроші, а бідний — на видумки.

- А антонімами
 Б синонімами
 В багатозначними словами

2. Познач речення, у якому виділене слово вжито в переносному значенні.

А Спрагле поле *просило* води.

Б Мама *попросила* Петрика купити молока.

В Мені наснилося, що інопланетяни мене *просили* про допомогу.

3. Познач рядок слів, які мають таку будову .

А природа, подорож

Б подорожній, переключка

В розмова, пагорб

4. З'єднай стрілочками слова з відповідними синонімічними висловами.

заважати

ганьбити

сміятися

обливати брудом

шкірити зуби

вертїтися під ногами

5. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви.

Сонце поволі ховалось у море, поринаючи у його глибочінь, занурюючись у ласкаву прохолодну воду, зливаючись із морем, ніби хотіло умитись перед сном. Наче змінюючи на посту сонце, на небі вже висів величезний сріблястий місяць. А замість золотої сонячної доріжки на поверхні моря сріблялась, поблискувала сяйвом місячна доріжка.

6. Випиши з поданого вище тексту 3 словосполучення «дієслово + іменник».

Ховалось у море, висів на небі, поблискувала сяйвом.

7. Прочитай текст. Продовж його своїми міркуваннями (4–5 речень).

Коли вранішнє сонце торкається одним оком горизонту, засвічується новий день. Що він нам принесе? Новий день — це нові справи та труднощі, радощі й розчарування. Це завжди надія на щось хороше. Сьогодні видався гарний сонячний день. Я вірю, що він подарує мені радість.

1. Прочитай уважно текст.

Як пес вовка в чоботи взув

Польська народна казка

В одному дворі жив пес. Якось приходить до нього вовк і каже:

— Я тебе з'їм!

— Не їж мене, я тобі чоботи справлю. Тільки не ходи в них ні по росі, ні по воді, — проситься пес.

Недалечко була купа грязюки. Пес звелів вовкові влізти на неї й потупати. Ноги у вовка стали чорні до колін.

Вовк ліг на траву і лежить, аж поки їсти захотів. Устав, перебрів через струмок, глянув на ноги — а чобіт немає! Розсердився, побіг до пса:

— Ти які мені чоботи справив?! Їх вже нема! Я тебе з'їм! ...

2. Визнач жанр твору.

- А авторська казка
- Б народна казка
- В оповідання

3. З якою погрозою вовк прийшов до пса?

- А «Я тебе з'їм!»
- Б «Я тебе засуджу!»
- В «Я тебе вижену!»

4. Чому вовк побрів через струмок?

- А тому що хотів помити чоботи
- Б тому що було спекотно
- В тому що струмок трапився йому по дорозі

5. Допиши речення.

Псові вдалося перехитрити вовка, тому що *він був розумнішим і хитрішим.*

6. Віднови послідовність подій у творі. Простав числа в порожні клітинки.

- 3. Тут кабан ворухнув хвостом.
- 5. Зрозумів вовк, що не подужає пса.
- 2. Вовк попросив ведмедя вилізти на ялину.
- 6. Прибіг пес додому, сховав листок під стріху.
- 1. Якось прийшов до пса вовк.
- 4. Ведмідь не вдержався і гепнувся.

7. Учинки якого персонажа тобі не сподобалися? Чому?

Мені не сподобався вчинок вовка. Він замислив проти пса нечесну справу. Вовк привів на суд своїх друзів для того, щоб схопити пса. Я вважаю, що так робити не можна. Якщо трапилося якесь непорозуміння, то треба його залагодити мирно.

1. Прочитай уважно текст.

Вода, Вогонь і Честь

Італійська народна казка

Зустрілися якось на дорозі Вогонь і Вода. Вогонь не любить сидіти на місці. Вода теж на місці ніколи не всидить. Отож вибігли вони на прогулянку. А тут їм Честь назустріч.

Здивувалися Вогонь і Вода: вони ніколи не зустрічалися з Честью. Вони й гадки не мали, що сьогодні Честі довелося назавжди покинути одного знатного синьйора, що зробив безчесний учинок.

— Синьйоро Честь, — звернулися до неї Вогонь і Вода, — чи не прогуляєтеся з нами?

— Щиро дякую, — відповіла Честь, — я певна, що це буде приємна прогулянка. Та скажіть, хто ви?

— Вам не соромно буде йти поруч зі мною, — зажебоніла Вода. — Я гамую спрагу, мию, перу...

2. Визнач жанр твору.

- А легенда
- Б народна казка
- В авторська казка

3. За якими прикметами можна знайти Вогонь?

- А за димом
- Б за звуками
- В за зірками

4. Де можна знайти Воду?

- А там, де дим
- Б де зів'ялі рослини
- В де гіллясті верби

5. Допиши речення.

Головна прикмета Честі: *хто мене раз загубить, той більш ніколи не знайде.*

6. Віднови послідовність подій у творі. Простав числа в порожні клітинки.

- 4. Честь захоплюється своїми супутниками.
- 2. А тут їм Честь назустріч.
- 1. Вогонь і Вода вибігли на прогулянку.
- 5. Супутники домовляються, як знаходити один одного.
- 6. Честь дає поради новим знайомим.
- 3. Вогонь і Вода розповідають Честі про свої чесноти.

7. Учинки якого персонажа тебе найбільше вразили? Чому?

Найбільше мене вразили вчинки Честі. Вона добра і приязна зі всіма. Проте з тими, хто каже неправду, робить погані вчинки, вона не товаришує. Честь назавжди покинула одного знатного синьйора, який зробив безчесний учинок. Тому що хто її раз загубить, той більше ніколи не знайде.

1. Визнач, скільки всього сотень у числі 207 532.

А 5

Б 2

В 207

Г 2075

2. Укажи добуток чисел 2 300 і 4.

А 9200

Б 92 000

В 82 000

Г 8200

3. Сторона квадрата дорівнює 20 см. Чому дорівнює його площа?

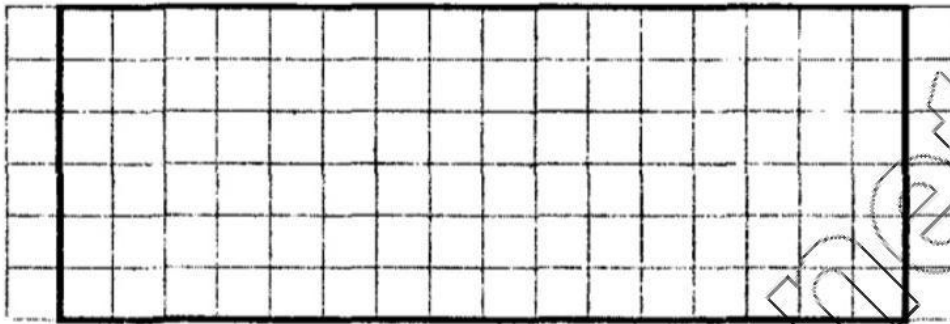
А 40 см

Б 40 см²

В 400 см²

Г 400 см

4. Накресли прямокутник, площа якого дорівнює 24 см², а ширина — 3 см. Обчисли периметр прямокутника.

1) $24 : 3 = 8$ (см) — довжина прямокутника.

2) $(8 + 3) \cdot 2 = 22$ (см)

Відповідь: периметр прямокутника становить 22 см.

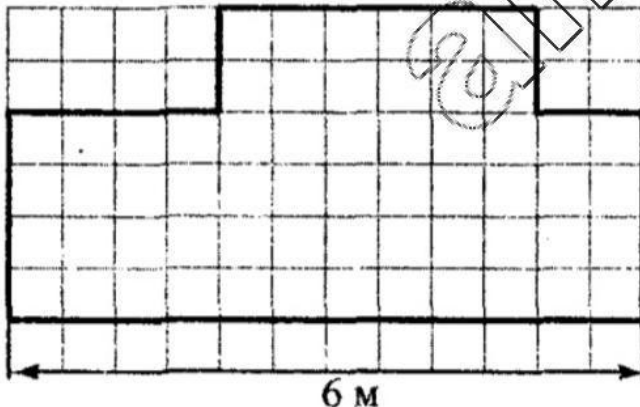
5. $(4398 - 969) \cdot 9 + 398\,597 = 429\,458$

$$\begin{array}{r} -4398 \\ -969 \\ \hline 3429 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 3429 \\ \quad 9 \\ \hline 30861 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +398\,597 \\ +30\,861 \\ \hline 429\,458 \end{array}$$

6. Обчисли площу ділянки, зображеної на плані.

6 м — це на плані 6 см.

Отже, 1 см — це 1 м.

Уявно розділимо план ділянки на два прямокутники: верхній і нижній.

1) $1 \cdot 3 = 3$ (м²) — площа верхнього прямокутника.

2) $6 \cdot 2 = 12$ (м²) — площа нижнього прямокутника.

3) $12 + 3 = 15$ (м²)

Відповідь: площа ділянки — 15 м².

7. Один оператор набирає на комп'ютері 240 сторінок тексту за 6 днів, а інший — за 8. За скільки днів вони наберуть 280 сторінок тексту, працюючи разом з такою ж продуктивністю?

1) $240 : 6 = 40$ (с.) — набирає за день перший оператор.

2) $240 : 8 = 30$ (с.) — набирає за день другий оператор.

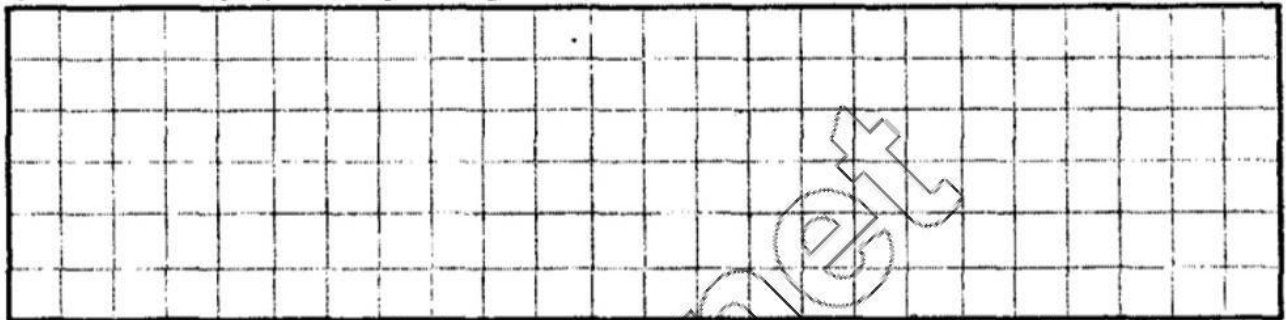
3) $40 + 30 = 70$ (с.) — наберуть за день разом.

4) $280 : 70 = 4$ (дн.)

Відповідь: 280 сторінок тексту вони разом наберуть за 4 дні.

- Визнач, скільки всього десятків тисяч містить число 923 456.
 А 2 Б 5 В 92 Г 923
- Укажи добуток чисел 15 000 і 5.
 А 45 000 Б 75 000 В 4500 Г 750 000
- Сторона квадрата дорівнює 30 см. Чому дорівнює його площа?
 А 90 см Б 90 см² В 900 см Г 900 см²
- Накресли прямокутник, площа якого дорівнює 36 см², а довжина — 12 см. Обчисли периметр прямокутника.

1) $36 : 12 = 3$ (см) — ширина прямокутника.

2) $(12 + 3) \cdot 2 = 30$ (см)

Відповідь: периметр прямокутника становить 30 см.

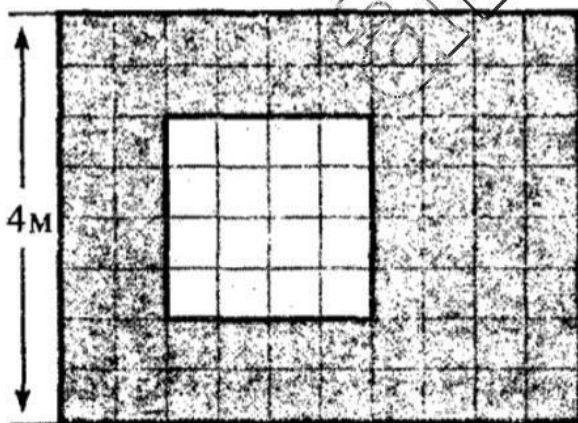
5. $(4754 - 879) \cdot 7 + 573\,468 = 600\,593$

$$\begin{array}{r} 4754 \\ - 879 \\ \hline 3875 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 3875 \\ 27125 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 573468 \\ + 27125 \\ \hline 600593 \end{array}$$

6. Обчисли площу заштрихованої ділянки, зображеної на плані.

4 м — це на плані 4 см.

Отже, 1 см — це 1 м.

1) $4 \cdot 5 = 20$ (м²) — площа прямокутника.

2) $2 \cdot 2 = 4$ (м²) — площа квадрата.

3) $20 - 4 = 16$ (м²)

Відповідь: площа ділянки — 16 м².

7. Великий вантажний автомобіль перевозить 150 т зерна за 30 рейсів, а менший — за 50 рейсів. За скільки рейсів перевезуть обидва автомобілі 240 т зерна, працюючи разом?

1) $150 : 30 = 5$ (т) — зерна перевезе великий автомобіль за 1 рейс.

2) $150 : 50 = 3$ (т) — зерна перевезе менший автомобіль за 1 рейс.

3) $5 + 3 = 8$ (т) — зерна перевезуть обидва автомобілі разом за 1 рейс.

4) $240 : 8 = 30$ (р.)

Відповідь: 240 т зерна разом вони перевезуть за 30 рейсів.

- Визнач рядок, у якому всі слова вживаються в сучасній літературній українській мові.
 - А веретено, отаман, князь
 - Б плахта, плуг, жупан
 - В комп'ютер, школяр, президент
- Познач твердження, яке не є ознакою іменника.
 - А називає предмет і відповідає на питання *хто?, що?*
 - Б змінюється за часами
 - В має рід, змінюється за відмінками і числами
- Визнач рядок, у якому всі іменники в родовому відмінку однини матимуть закінчення *-у(-ю)*.
 - А приятель, ключ, поле
 - Б спокій, ліс, пісок
 - В характер, кисень, Петро
- Установи відповідність, визначивши відмінок кожної групи іменників (з'єднай стрілочками).

- Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви, апостроф.

Сувора зима не лякала маленького рудого хом'ячка Тіму, який жив на підвіконні у затишному кубельці, де завжди було тепло. Визирав з нього Тіма дізнатися, що у світі робиться, і знову йшов спати.

Одного разу Тіма прокинувся від незвичних звуків — хтось стукав у вікно. То був маленький горобчик...

- Склади і запиши два запитання до поданого вище тексту.

Де жив хом'ячок Тіма?

Що трапилося одного разу?

- Склади і запиши продовження розповіді про хом'ячка Тіму (4–5 речень).

Горобчик дуже замерз і зовсім знесилів. Тіма побіг кликати свою хазяйку. Вона відчинила вікно, і горобчик опинився на теплому підвіконні. Тіма із горобчиком потоваришували й весело перезимували. Потім горобчик часто навідувався до Тіми в гості.

- Слова *веселка* — *райдуга*, *поле* — *нива*, *горизонт* — *обрій* є
 - А синонімами
 - Б антонімами
 - В багатозначними словами
- Визнач рядок іменників, у яких може відбуватися чергування кінцевих приголосних основи.
 - А яблуна, груша, слива
 - Б крига, ручка, муха
 - В погода, земля, вода
- Визнач рядок, у якому всі іменники в родовому відмінку множини матимуть однакове закінчення.
 - А риби, сосни, діти
 - Б гори, миші, зошити
 - В степи, брати, журавлі
- Установи відповідність, визначивши відмінок кожної групи іменників (з'єднай стрілочками).

- Прочитай текст. Спиши, уставляючи, де потрібно, пропущені букви, апостроф.
 Різдво — радісне свято. Воно збирає родину. На столі має бути дванадцять пісних страв. А посередині — кутя.
 У дні Різдва відбувається обряд, який зберігається поколіннями. Від хати до хати ідуть колядники, носять різдвяну зірку, співають колядки.
 Найголовніше на Різдво — це побажати один одному щастя, здоров'я та добробуту.
- Склади і запиши два запитання до поданого вище тексту.
 Скільки страв готують на Різдво?
 Що найголовніше зробити на Різдво?

- Пригадай свої новорічні або різдвяні свята. Склади й запиши розповідь (4–5 речень).

Варіант 1. Новий рік — моє найулюбленіше свято. Ми з татом прибрали у кімнатах, прикрасили ялинку кульками, гірляндами. Біля цієї святкової красуні ми розклали для всіх подарунки, щоб у Новому році їх розгорнути. Мама приготувала святкові страви. До нас у гості прийшли бабуся й дідусь. Мені дуже сподобався цей Новий рік.

Варіант 2. На Різдво ми з батьками поїхали до дідуся та бабусі. Вони готувалися до нашого приїзду. На столі вже стояв дідух і дванадцять пісних страв. Головною була кутя з горіхами та родзинками. Потім діти ходили колядувати. Мені дуже сподобалося це Різдво.

1. Прочитай уважно текст.

Екскурсія в зоопарк

Цінь-Цвірінь жив на горищі. На світанні він вітав бадьорим посвистом усіх родичів. А потім летів будити Славка. Біля подвір'я він зустрічав Славкового батька.

— Наш будимир уже тут, — казав той.

Цінь-Цвірінь сідав на підвіконня Славкової кімнати і заводив ранкову пісню.

Коли Славко снідав, Цінь-Цвірінь заглядав до нього в тарілку. Якщо в ній була манна каша, горобчик відкривав дзьоба й вимогливо дивився на Славка.

Сьогодні Славко знову частував горобчика манною кашею. А коли тарілка спорожняла, сказав:

— Нас везуть у зоопарк. У місто. Але тобі, мабуть, там нецікаво буде.

Цінь-Цвірінь уважно на нього подивився, радісно закивав головою...

2. У якій збірці літературних творів можна помістити це оповідання?

А «Брати наші менші»

Б «Веселе слово»

В «Казки і легенди»

3. Ким був Цінь-Цвірінь?

А синичкою

Б хлопчиком

В горобчиком

4. Ким вважали Славка і Цінь-Цвіріня інші діти?

А сусідами

Б друзями

В родичами

5. Закінчи речення.

У творі йдеться про те, як Славко дружив з горобчиком і як вони разом їздили в зоопарк.

6. Віднови послідовність подій у творі. Простав числа в порожні клітинки.

3. Сільський автобус спинився в місті біля зоопарку.

1. Біля подвір'я Цінь-Цвірінь зустрічав Славкового батька.

6. Усі раділи, що у Славка є такий незвичайний товариш.

5. Цінь-Цвірінь на плечі у Славка мовчав.

2. Славко частував горобчика манною кашею.

4. Увечері поверталися в село.

7. Запропонуй власний варіант заголовка до твору. Обґрунтуй свій вибір.

В оповіданні йдеться про хлопчика Славка і його друга, горобчика. Горобчик завжди будив Славка своїми піснями, а хлопчик годував його манною кашею. Одного разу вони поїхали в зоопарк. Там вони побачили різних звірів. Горобчик увесь час сидів на плечі в хлопчика. Тому я пропоную назвати оповідання «Міцна дружба» або «Незвичайний товариш».

1. Прочитай уважно текст.

Пам'ятник гусені

В Австралії кактуси не поширювалися.

Сто тридцять років тому австралійські фермери виписали з Аргентини кактус опунцію. Їм рекомендували цю колючку як найкращий живопліт. Жоден злодій не пролізе! І справді, загрози вийшли на славу!

Але потім фермери стали натрапляти на колючі паркани посеред своїх полів. Опунція витісняла пшеницю. І сокирою рубали, і трактором корчували — росте! Довелося звернутися за допомогою до комахи, найзлішого ворога кактуса...

2. У якій збірці літературних творів можна помістити це оповідання?

- А «Сторінками історії»
- Б «Енциклопедія Чомучки»
- В «Перлинки дитячої творчості»

3. Хто допоміг австралійським фермерам знищити зарості кактусів?

- А мурашки
- Б довгоносики
- В гусінь

4. Як старий монах зумів перенести через кордон кокони шовкопряда?

- А заховав їх у кишені
- Б заховав у бамбукову палицю
- В заховав їх у торбу

5. Закінчи речення.

У творі йдеться про *дивні пам'ятники гусені та довгоносику*.

6. Віднови послідовність подій у творі. Простав числа в порожні клітинки.

- 4. Жук занапастив увесь урожай бавовнику.
- 2. Опунція витісняла пшеницю.
- 6. Стоять в Америці та Австралії дивні пам'ятники.
- 1. Австралійські фермери виписали кактус опунцію.
- 5. Урожай кукурудзи врятував фермерів від злиднів.
- 3. З Аргентини виписали гусінь кактобластис.

7. Запропонуй власний варіант заголовка до твору. Обґрунтуй свій вибір.

В оповіданні йдеться про цікаві випадки, коли гусінь та жук-довгоносик допомогли людям. А також розповідається про дорогоцінну гусінь шовкопряда, з коконів якого виготовляють шовк. Ці комахи заслужили вдячність людини, і їм спорудили пам'ятники. Тому пропоную назвати оповідання «Дивні пам'ятники» або «Пам'ятники комахам».

1. Число 40 000 у натуральному ряду чисел передує числу

- А 39 000 Б 39 999 В 39 099 Г 3099

2. За якого значення x нерівність $x : 24 > 3$ правильна (істинна)?

- А 72 Б 48 В 0 Г 96

А $72 : 24 = 3, \quad 3 = 3$

Б $48 : 24 = 2, \quad 2 < 3$

В $0 : 24 = 0, \quad 0 < 3$

Г $96 : 24 = 4, \quad 4 > 3$

3. Вибери правильний порядок виконання дій.

А $(3358 + 23 - 40) : 3$ Б $(3358 + 23 - 40) : 3$

В $(3358 + 23 - 40) : 3$ Г $(3358 + 23 - 40) : 3$

4. У скільки разів 1 см менший, ніж 1 дм?

Відповідь: у 10 разів менший.

5. $102\,147 : 3 + 12\,086 \cdot 7 = 118\,651$

$$\begin{array}{r} 102147 \overline{) 3} \\ \underline{- 9} \\ 12 \\ \underline{- 12} \\ 14 \\ \underline{- 12} \\ 27 \\ \underline{- 21} \\ 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12086 \\ \times 7 \\ \hline 84602 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 34049 \\ \times 34602 \\ \hline 118651 \end{array}$$

6. Периметр квадрата 8 см. Ширина прямокутника на 1 см довша, ніж сторона квадрата. Довжина прямокутника удвічі довша за його ширину. Намалюй цей прямокутник.

- 1) $8 : 4 = 2$ (см) — сторона квадрата.
- 2) $2 + 1 = 3$ (см) — ширина прямокутника.
- 3) $3 \cdot 2 = 6$ (см) — довжина прямокутника.

7. Пексьми коням за 5 днів годували 2 ц 40 кг фуражу. На скільки днів одному коневі вистачить 10 кг фуражу за такої ж норми харчування?

- 1) $240 : 8 = 30$ (кг) — фуражу вистачить одному коневі за 5 днів.
- 2) $30 : 5 = 6$ (кг) — фуражу вистачить одному коневі за 1 день.
- 3) $300 : 6 = 50$ (дн.)

1. Числу 40 000 у натуральному ряду чисел передує число
 А 39 000 Б 39 999 В 39 099 Г 3099

2. За якого значення x нерівність $x : 24 > 3$ правильна (істинна)?
 А 72 Б 48 В 0 Г 96
 А $72 : 24 = 3, \quad 3 = 3$
 Б $48 : 24 = 2, \quad 2 < 3$
 В $0 : 24 = 0, \quad 0 < 3$
 Г $96 : 24 = 4, \quad 4 > 3$

3. Вибери правильний порядок виконання дій.

- А $(3358 + 23 \cdot 40) : 3$ Б $(3358 + 23 \cdot 40) : 3$
 В $(3358 + 23 \cdot 40) : 3$ Г $(3358 + 23 \cdot 40) : 3$

4. У скільки разів 1 см менший, ніж 1 дм?

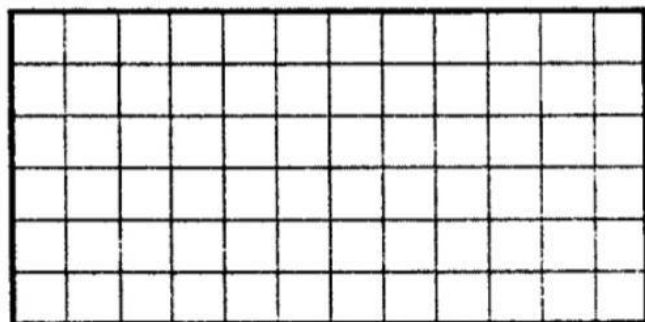
Відповідь: у 10 разів менший.

5. $102\,147 : 3 + 12\,086 \cdot 7 = 118\,651$

$$\begin{array}{r} 102147 \overline{) 3} \\ \underline{9} \\ -12 \\ \underline{12} \\ 140 \\ \underline{12} \\ 270 \\ \underline{27} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12086 \\ 7 \\ \hline 84602 \\ 7 \\ \hline 84602 \\ 34049 \\ \hline 118651 \end{array}$$

6. Периметр квадрата 8 см. Ширина прямокутника на 1 см довша, ніж сторона квадрата. Довжина прямокутника удвічі довша за його ширину. Накресли цей прямокутник.

- 1) $8 : 4 = 2$ (см) — сторона квадрата.
 2) $2 + 1 = 3$ (см) — ширина прямокутника.
 3) $3 \cdot 2 = 6$ (см) — довжина прямокутника.

7. Восьми коням за 5 днів згодували 2 ц 40 кг фуражу. На скільки днів одному коневі вистачить 300 кг фуражу за такої ж норми харчування?

- 1) $240 : 8 = 30$ (кг) — фуражу вистачить одному коневі на 5 днів.
 2) $30 : 5 = 6$ (кг) — фуражу вистачить одному коневі на 1 день.
 3) $300 : 6 = 50$ (дн.)

Відповідь: 300 кг фуражу одному коневі вистачить на 50 днів.

1. За числом 201 299 у натуральному ряду чисел іде число

А 301 300

Б 202 300

В 201 300

Г 202 299

2. За якого значення x нерівність $36 : x < 12$ правильна (істинна)?

А 2

Б 3

В 1

Г 4

А $36 : 2 = 18, 18 > 12$

Б $36 : 3 = 12, 12 = 12$

В $36 : 1 = 36, 36 > 12$

Г $36 : 4 = 9, 9 < 12$

3. Вибери правильний порядок виконання дій.

① ② ③

А $7002 - (35 \cdot 20 + 234)$

③ ① ②

Б $7002 - (35 \cdot 20 + 234)$

③ ② ①

В $7002 - (35 \cdot 20 + 234)$

① ③ ②

Г $7002 - (35 \cdot 20 + 234)$

4. У скільки разів 1 дм більший, ніж 1 мм?

Відповідь: у 100 разів більший.

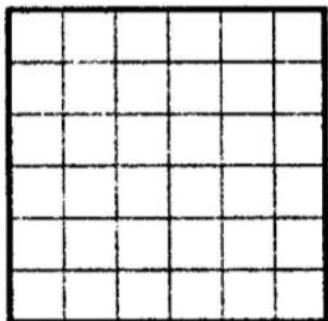
5. $214\,257 \cdot 4 - 324\,198 : 6 = 802\,995$

$$\begin{array}{r} \times 214257 \\ \quad 4 \\ \hline 857028 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 324198 \overline{)6} \\ \underline{30} \\ -24 \\ \underline{-24} \\ 19 \\ \underline{18} \\ -18 \\ \underline{-18} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 857028 \\ - 84033 \\ \hline 802995 \end{array}$$

6. У прямокутнику ширина дорівнює 2 см, а довжина — удвічі більша. Накресли квадрат, периметр якого дорівнює периметру прямокутника.

1) $2 \cdot 2 = 4$ (см) — довжина прямокутника.

2) $(2 + 4) \cdot 2 = 12$ (см) — периметр прямокутника (і квадрата).

3) $12 : 4 = 3$ (см) — сторона квадрата.

7. Чотирьом кролям за 7 днів згодували 5 кг 600 г сіна. Скільки сіна потрібно одному кролеві на 9 днів?

1) $5600 : 7 = 800$ (г) — сіна потрібно чотирьом кролям на 1 день.

2) $800 : 4 = 200$ (г) — сіна потрібно одному кролеві на 1 день.

3) $200 \cdot 9 = 1800$ (г)

Відповідь: одному кролеві на 9 днів потрібно 1 кг 800 г сіна.

1. Визнач, якими членами речення є виділені слова.

Тернопільська область межує з Рівненською, Чернівецькою, Івано-Франківською, Львівською та Хмельницькою областями України.

- А однорідні підмети
 Б однорідні присудки
 В однорідні другорядні члени речення

2. Словосполучення прикметників з іменниками *за синіми озерами, темними ночами, з холодними вітрами* подані у формі

- А родового відмінка
 Б давального відмінка
 В орудного відмінка

3. Визнач рядок, у якому один із прикметників записаний з помилкою. Закресли помилку й надпиши, як правильно.

- А польський, париж³ький, козацький
 Б збараський, турецький, чеський
 В овруцький, одеський, черкаський

4. Установи відповідність між фразеологізмами і їх значеннями (з'єднай стрілочками).

викинути з голови	→	впорядкувати
згущувати фарби	→	забути
дати лад	→	перебільшувати

5. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви.

На безгриб'ї

Мухомор як мухомор: червоний у білу цяточку. А я стою над ним і радію. Причина зрозуміла: це перший гриб, що трапився на очі за півдня. Блискуча яскраво-червона мухоморова шапка починає здаватися рубіновим озерцем, на якому розсипалася і залякла зграйка сніжно-білих лебедів... Справді, на безгриб'ї...

За Євгеном Шморгуном

6. Випиши з поданого вище тексту два порівняння.

Мухоморова шапка порівнюється з рубіновим озерцем, а білі цяточки — зі зграйкою сніжно-білих лебедів.

7. Склади і запиши текст про те, чому не можна збирати невідомі гриби та ягоди (4–5 речень).

На світі є багато-багато грибів та ягід. І чимало з них — їстівні. Але є й такі, які їсти в жодному разі не можна, тому що ними можна смертельно отруїтись. Тому з невідомими грибами та ягодами треба бути дуже обережним (-ою) і збирати тільки ті гриби та ягоди, які добре знаєш.

- Визнач, якими членами речення є виділені слова.
Надійшла тепла, багатоцвітна, пахуча весна.
 - А однорідними підметами
 - Б однорідними другорядними членами речення
 - В однорідними присудками
- Словосполучення прикметників з іменниками *біля густого лісу, навколо фруктового саду, у сірого вовка* подані у формі
 - А родового відмінка
 - Б знахідного відмінка
 - В місцевого відмінка
- Визнач рядок, у якому один із прикметників записаний з помилкою. Закресли помилку й надпиши, як правильно.
 - А польський, запорізький, польський
 - Б подільський, кременчуцький, ~~пражський~~^{ський}
 - В гагаузький, татарський, паризький
- Установи відповідність між фразеологізмами і їх значеннями (з'єднай стрілочками).

мухи не зобидить	→	←	якісно зроблено
комар носа не підточить	→	←	напружено думати
сушити голову	→	←	добрий

- Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви, апостроф.

Ранньо́ї весни ворухнулася раптом суха бур'янина, похиталася і впала. Там зробила-ся нора. Звідти хтось важко посапував і сердито бурмотів. Згодом з-під землі виткнувся гострий писочок, за ним — сердю́щі настовбурчені вуса, а там і вся голова, припороше-на пилом, з маленьки́ми ямочками замість вух. Кріт понюхав туман і прислухався.

- Випиши з поданого вище тексту слова, які описують весняний настрій крота.

Важко посапував, сердито бурмотів, сердю́щі настовбурчені вуса.

- Склади і запиши твір на тему «Незвичайна весна» (4–5 речень).

Незвичайна весна

Кожна пора року гарна. Але саме навесні відбуваються незвичайні речі. Сонечко по-волі зігріває все довкола. Оживають ліси, поля, дерева, кущі, птахи, комахи. Довкілля стає різнобарвним, а пернаті музики на всі голоси прославляють прихід весни.

1. Прочитай уважно текст.

Чому Кріт чорний

«Де б краще збудувати дім, щоб грати в піжмурки? — міркував Білий Кріт. — Слимак збудував собі будиночок, який зручно взяти із собою в будь-яку дорогу. А Стриж живе у небі, — пригадував Білий Кріт. — Сова ходить по ночах зі свічкою, шукає порожнє гніздо».

Він мимоволі задивився, як добротню зліпили будиночок Ластівки. Одначе там тісно.

— Якщо тобі хочеться гратися в піжмурки, то треба селитися в темному місці, — порадив Білому Кротові Слимак.

— День-ніч, день-ніч, — погойдувались довкруг Дзвіночки.

— Як вони мені надокучили, — пробурчав Білий Кріт і вирішив збудувати дім під землею.

Будуватися йому допомагали брати: Кріт Жовтий і Кріт Рожевий. Коли все було готове, вони стали разом жити...

2. Хто є персонажами твору?

- А діти
- Б звірята
- В фантастичні істоти

3. У які ігри любив грати Кріт?

- А у піжмурки і схованки
- Б у футбол і волейбол
- В у шашки і шахи

4. Хто допомагав Кротові будувати дім?

- А брати
- Б Бджілка
- В Слимак

5. Допиши речення.

Піч, вимурувана Мурашками, згоріла, тому що вона була виготовлена з дерева.

6. З'єднай стрілочками, хто як облаштувався жити.

7. Чому твір має такий заголовок? Обґрунтуй свою думку.

Якось Білий Кріт надумався збудувати собі дім під землею. А потім вирішив змурувати піч. Але та піч не мала димаря. Чорний дим заповнив усі коридори, і шубки Білого, Жовтого і Рожевого Кротів стали чорними. Тому твір має таку назву.

1. Прочитай уважно текст.

Де живуть добрі птахи

Сніги розтали — прилетіли лелеки на старе місце жити. Дивляться: на клунях їхніх хат немає, тільки вітер гуляє. Злий чоловік кинув грудку землі й поранив одного лелеку. Люди на нього кричали, а він ще одну кинув.

Засумували добрі птахи, полетіли у близький луг. Уже пора лелеченят годувати. Де їх примостити, де самим жити?

Питають лелеки старих верб:

— Може, дозволите на вашім гіллі хатки збудувати?

— Ви добрі птахи, будуйте, — дозволили верби.

Заходились лелеки галузки складати, кошики-хатки виплітати. Повиплітали — і живуть по двоє в хатці.

Ніхто їх не турбував, навіть злий чоловік...

Однієї темної ночі прокинувся поранений лелека. Дивиться: сина в хатці немає, а небо — червоним вогнем палає. Думас: хіба серед ночі може сходити сонце? Придивився, аж то в селі розгоряється пожежа!..

2. Хто є персонажами твору?

- А лелеки, люди
 Б фантастичні істоти
 В дорослі, діти

3. Що вчинив злий чоловік?

- А спиляв стару вербу
 Б грудкою землі поранив лелеку
 В зруйнував паркан

4. Що здивувало пораненого лелеку?

- А що верби прихистили птахів
 Б що серед ночі сходить сонце
 В що чоловік кинув у нього грудку землі

5. Допиши речення.

Люди попрокидалися, тому що їх розбудили лелеки.

6. З'єднай стрілочками частини речень.

Сніги розтали —		в тепліший край.
Засумували добрі птахи		і полетіли у близький луг.
Це він так і сина кликав,		і на сполох гукав.
Перед холодами відлетіли лелеки		де добрі люди.
Сором узяв		прилетіли лелеки.
Добрі птахи живуть там,		злого чоловіка.

7. Чому твір має такий заголовок? Обґрунтуй свою думку.

У тексті йдеться про те, як злий чоловік знищив гніздо і поранив птаха. Проте коли сталося нещастя, птахи попередили людей. Після цього навіть злий чоловік став добрим. І добрі птахи повернулися до добрих людей. Тому заголовок тексту «Де живуть добрі птахи» дуже зрозумілий і доречний.

1. Скільки одиниць першого класу в числі 128 302?

А 128

Б 302

В 2

Г 8

2. $60\,705\text{ ц} + 48\text{ т }6\text{ ц} =$

А 65 511 ц

Б 61 181 ц

В 61 191 ц

Г 108 711 ц

$$48\text{ т }6\text{ ц} = 486\text{ ц} + \begin{array}{r} 60705\text{ ц} \\ + 486\text{ ц} \\ \hline 61191\text{ ц} \end{array}$$

3. Порівняй: $750\,000 : 500$ А $45\,000 : 30$.

А >

Б <

В =

Г порівняти не можна

$$750000 : 500 = 7500 : 5 = 1500$$

$$45000 : 30 = 4500 : 3 = 1500$$

$$1500 = 1500 \quad 750\,000 : 500 = 45\,000 : 30$$

4. Чому дорівнює $\frac{5}{6}$ від 120?

$$120 : 6 \cdot 5 = 100$$

5. $9000 - 4250 \cdot 40 : 50 + 721 = 6\,321$

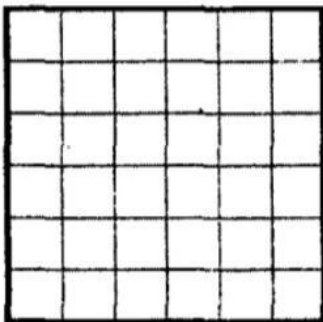
$$\begin{array}{r} \times 4250 \\ \quad 40 \\ \hline 170000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 170000 \overline{) 50} \\ \underline{150} \\ 200 \\ \underline{200} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9000 \\ - 3400 \\ \hline 5600 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 5600 \\ \quad 721 \\ \hline 6321 \end{array}$$

6. Ламану з дроту, ланки якої мають довжини 3 см, 4 см і 5 см, розпрямили і зігнули у квадрат. Накресли такий квадрат і обчисли його площу.

1) $3 + 4 + 5 = 12$ (см) — периметр квадрата.

2) $12 : 4 = 3$ (см) — сторона квадрата.

3) $3 \cdot 3 = 9$ (см²)

Відповідь: площа квадрата дорівнює 9 см².

7. Письменник працював над книжкою 2 роки 8 місяців. На пошуки матеріалів він витратив $\frac{3}{8}$ всього часу, а решту часу — для написання книжки. Скільки місяців витратив письменник для написання книжки?

$$2\text{ роки }8\text{ міс.} = 32\text{ міс.}$$

1) $32 : 8 \cdot 3 = 12$ (міс.) — витратив письменник на пошуки матеріалів.

$$2) 32 - 12 = 20\text{ (міс.)}$$

Відповідь: для написання книжки письменник витратив 20 місяців.

1. Скільки одиниць другого класу в числі 307 241?

 А 7

 Б 1

 В 241

 Г 307

2. $58\ 307\ \text{дм} + 39\ \text{м}\ 6\ \text{дм} =$

 А 62 213 дм

 Б 58 703 дм

 В 58 603 дм

 Г 58 693 дм

 $39\ \text{м}\ 6\ \text{дм} = 396\ \text{дм}$

$$\begin{array}{r} 58307\ \text{дм} \\ + 396\ \text{дм} \\ \hline 58703\ \text{дм} \end{array}$$

3. Порівняй: $72\ 000 : 60$ $840\ 000 : 600$.

 А >

 Б <

 В =

 Г порівняти не можна

$$72\ 000 : 60 = 7200 : 6 = 1200$$

$$840\ 000 : 600 = 8400 : 6 = 1400$$

$$1200 < 1400 \quad 72\ 000 : 60 < 840\ 000 : 600$$

4. Чому дорівнює $\frac{3}{5}$ від 150?

$$150 : 5 \cdot 3 = 90$$

5. $1300 + 56\ 240 : 80 \cdot 90 - 681 = 63\ 889$

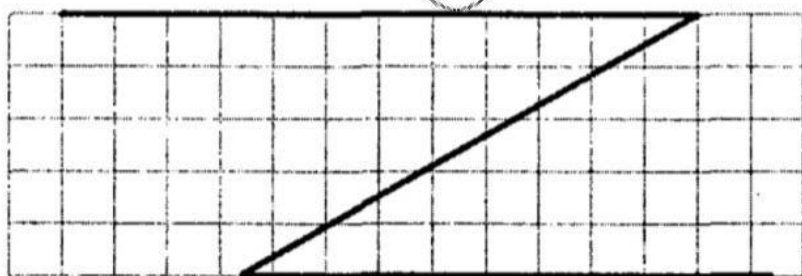
$$\begin{array}{r} 56240 \overline{) 80} \\ \underline{560} \quad 703 \\ 240 \\ \underline{240} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 703 \\ 90 \\ \hline 63270 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 63270 \\ 1300 \\ \hline 64570 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 64570 \\ 681 \\ \hline 63889 \end{array}$$

6. Дріт, з якого був виготовлений квадрат зі стороною 4 см, розпрямили і зробили з нього ламану із трьох ланок. Перша ланка ламаної має довжину 6 см, а друга і третя ланки однакові. Накресли таку ламану.

1) $4 \cdot 4 = 16$ (см) — довжина ламаної.

2) $16 - 6 = 10$ (см) — загальна довжина другої і третьої ланок.

3) $10 : 2 = 5$ (см) — довжина другої та третьої ланки.

7. Турист ішов на лижах 3 год 20 хв. На дорогу лісом він витратив $\frac{3}{5}$ всього часу, а решту часу йшов полем. Скільки хвилин турист ішов полем?

$$3\ \text{год}\ 20\ \text{хв} = 200\ \text{хв}$$

1) $200 : 5 \cdot 3 = 120$ (хв) — турист йшов лісом.

2) $200 - 120 = 80$ (хв)

Відповідь: полем турист ішов 80 хв.

1. Визнач граматичну основу речення.

Сивий туман заплутався в кронах дерев, стомився і заснув.

А заплутався, стомився і заснув

Б туман заплутався

В туман заплутався, стомився і заснув

2. Визнач, до якої особи належать займенники (з) *ним*, (*про*) *неї*, (*на*) *ньому*.

А до 1-ї особи однини

Б до 2-ї особи однини

В до 3-ї особи однини

3. Познач рядок, у якому записано лише числівники.

А вісім, сто, хвилина

Б перший, двадцять, двісті сім

В доба, рік, п'ятеро

4. Установи відповідність, який прийменник потрібно поставити на місці пропусків у кожній групі словосполучень (з'єднай стрілочками).

пливло .. берега, .. наступного разу, аж .. світанку	→	←	у (в)
поруч .. землю, разом .. нами, .. певними намірами	→	←	до
.. темному лісі, полум'я .. серці, зима .. Карпатах	→	←	з (із)

5. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи, де потрібно, пропущені букви, апостроф.

Надворі весна вповні. Ясне сонце тепле й приязне. Поле розіслало зелений килим, аж очі сміютьься. Синім шатром розіп'ялося чисте й прозоре небо.

З неба, як розтоплене золото, ллється на землю блискуче світло сонця. Легенький вітерець перебігає з нивки на нивку. Чутно шеллєст жита-травиці...

6. Визнач стиль поданого вище тексту. Обґрунтуй свою думку.

Я вважаю, що цей текст належить до художнього стилю. Тому що в тексті є багато порівнянь і образних висловів.

7. Склади і запиши розповідь про день, який тобі найбільше запам'ятався (4–5 речень).

Одного сонячного ранку ми з батьками пішли в ліс. Під ногами м'яко вгиналася трава, птахи весело щебетали в кронах дерев. Ми зупинилися пообідати на казковій галявині, серед буйних трав і запашних квітів. Непомітно минув чудовий день, і настав час повертатися додому. Та на згадку про нашу подорож залишилися чудові фотографії.

1. Визнач граматичну основу речення.

Пустотливий каштанчик вистрибнув із зеленої шкаралути і покотився.

- А вистрибнув і покотився
 Б каштанчик вистрибнув
 В каштанчик вистрибнув і покотився

2. Визнач, до якої особи належать займенники *тебе, (на) тобі, (з) тобою*.

- А до 2-ї особи однини
 Б до 3-ї особи однини
 В до 1-ї особи однини

3. Визнач, у якому рядку записано порядкові числівники.

- А десять, двадцять, п'ятдесят
 Б сімдесят, вісімдесят, дев'яносто
 В шостий, восьмий, одинадцятий

4. Установи відповідність, який прийменник потрібно поставити на місці пропусків у кожній групі словосполучень (з'єднай стрілочками).

написано .. чолі, .. одній нозі, гніздо .. стовні	←	у (в)
мчати .. вітерцем, місяць .. зіроньками,	←	на
дружити .. розумом	←	з (із)
гуляв .. лісі, блиск .. очах, осінь .. Каневі	←	

5. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи, де потрібно, пропущені букви, апостроф.

Серед чагарників пурхає метелик — кропив'янка. На крильцях — справжня веселка: чорні, жовті, коричневі розводи на червоному тлі, блакитна мережка. І раптом не стало метелика. Де ж він подівся? Ага, сів на травинку, склав крильця і став непомітним, замаскувався. А розгорнув крильця — у повітря знов злетіла барвиста квітка.

6. Визнач стиль поданого вище тексту. Обґрунтуй свою думку.

Я вважаю, що цей текст належить до художнього стилю. Тому що в тексті є багато порівнянь і образних висловів.

7. Склади і запиши текст про рослину, яка квітує навесні (4–5 речень).

Конвалія

Мені найбільше до вподоби конвалія. Чим приваблює ця квітка? Два широкі листочки, наче в долоньках, тримають тендітне стебельце. А на ньому мініатюрні дзвіночки. Війне вітерець і рознесе довкола запаморочливий аромат. Конвалія — найкраща квіточка весни.

1. Прочитай уважно текст.

Чабанець

Українська народна казка

Був собі чабанець, змалку тільки вівці пас. Якось упав йому з неба камінь у вісім пудів. Він цілими днями грається тим каменем: причепить до батога та як кине угору, а сам спати ляже. Прокинеться — камінь назад летить та як упаде, так у землю і вгрузне.

— Що ти тягася з такою каменюкою? — лає його мати. — Ще підірвешся!

Якось до царя дійшла звістка про лихого змія, котрий вимагав, щоб цар за нього свою дочку віддав.

Цар перелякався, розіслав гінців, щоб знайшли богатиря, який би знищив нахабу. Почув про це чабанець і похвалився:

— Я б того змія батогом забив!

Він, може, сказав на глум, а люди взяли на ум. Наказали чабанцеві прибути до палацу. Цар подивився, що він такий малий. Та чабанець не відступив...

2. Про кого йдеться у творі?

- А про чабанця, царя і змія
 Б про чабанця й овець
 В про богатирів і сміливців

3. Яка лиха звістка дійшла до царя?

- А про наступ ворога
 Б про поразку війська
 В про лихого змія

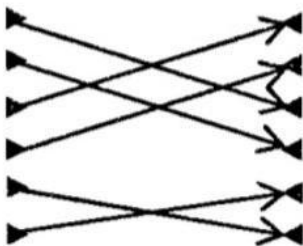
4. Чим чабанець хотів побороти змія?

- А рушницею
 Б батогом
 В мечем

5. Допиши речення.

Чабанець зумів побороти змія, тому що був дуже сильним.

6. З'єднай стрілочками частини речень.

Лиходій розпластавсь,		на кінці прив'язаний.
Сказав на глум,		прибути до палацу.
У нього до батога камінь		аж дим пішов.
Наказали чабанцеві		а люди взяли на ум.
Не з тим добрий молодець йде,		з неба камінь.
Якось упав йому		щоб миритися, а з тим, щоб битися.

7. Які людські вади засуджуються в казці? Обґрунтуй свою думку.

У казці йдеться про те, як сміливий чабанець переміг змія. Але підступний цар не виконав свою обіцянку і вирішив занапастити богатиря. Тут же знайшлися сміливці, готові за гроші виконати нечесну справу. Тому я вважаю, що в казці засуджуються нечесність, підступність та корисливість.

1. Прочитай уважно текст.

Про пташиного царя Кука

Українська легенда

У дрімучому лісі жив велетенський птах Кук. Його велике-превелике гніздо було збудоване на старому дубі. Кук був птахожером. Щодня до нього прилітали різні птахи, яких він поїдав. Нижче від його гнізда розмістився Одуд, який був вірним слугою царя Кука.

Багато птахів поїв ненаситний цар. Усі пернаті дуже боялися місця, де селився Кук. Кому летіти на смерть, призначала пташина зграя, яка збиралася щодня. Якось випала черга летіти Орлові, в якого було понад сто нащадків. Надто не хотілося старому Орлові вмирати, і він, розсердившись, заявив перед усіма птахами:

— Або уб'юсь сам, або вб'ю Кука!..

2. Про кого йдеться у творі?

- А про птахів
 Б про дітей
 В про тварин

3. Ким був птах Кук?

- А охоронцем
 Б птахожером
 В вірним слугою

4. Хто визначав жертву для Кука?

- А пташина зграя
 Б птах, який хотів побачити Кука
 В Орел

5. Допиши речення.

Старий Орел вирішив убити Кука, бо *надто не хотілося старому Орлові вмирати.*

6. З'єднай стрілочками частини речень.

Зраділи птахи і	→	ненаситний цар.
Кук був	→	підтримали Орла.
Багато птахів поїв	→	птахожером.
Вирішили послати в розвідку	→	вважають царем птахів.
З того часу і до наших днів Орла	→	лакеєм.
Одуда називають	→	маленьку Плисочку.

7. Які людські вади засуджуються в легенді? Обґрунтуй свою думку.

Усі птахи дуже боялися Кука і його слугу Одуда. Тому пташина зграя щодня сама призначала, кому летіти до птахожера. Я вважаю, що в казці засуджується боягузтво, незгуртованість і підлабузництво. Адже якби птахи згуртувалися і виступили разом, то давно перемогли б страшного Кука.

1. Порівняй: 17 919 □ 17 199.

А >

Б <

В =

Г порівняти не можна

2. $40\,290 : 1\,000 =$

А 40 (ост. 290)

Б 402 (ост. 90)

В 4 (ост. 290)

Г 40 (ост. 29)

3. Якщо $\frac{5}{7}$ числа становить 350, то число дорівнює

А 250

Б 490

В 560

Г 240

$$350 : 5 \cdot 7 = 490$$

4. Запиши вираз і обчисли його значення. «Різницю чисел 2162 і 34 зменшити в 7 разів».

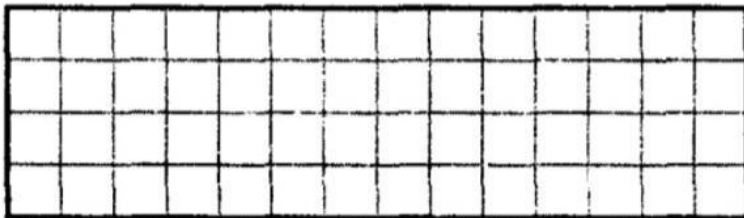
$$(2162 - 34) : 7 = 304$$

$$\begin{array}{r} 2162 \\ - 34 \\ \hline 2128 \end{array} \quad \begin{array}{r} 2128 \overline{) 7} \\ \underline{21} \\ 28 \\ \underline{28} \\ 0 \end{array}$$

5. $(1023 - 15\,648 : 48) \cdot 309 - 374 = 214\,999$

$$\begin{array}{r} 15648 \overline{) 48} \\ \underline{144} \\ 124 \\ \underline{96} \\ 288 \\ \underline{288} \\ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 1023 \\ - 326 \\ \hline 697 \end{array} \quad \begin{array}{r} 697 \\ \cdot 309 \\ \hline 2091 \\ 6273 \\ \hline 215373 \end{array} \quad \begin{array}{r} 215373 \\ - 374 \\ \hline 214999 \end{array}$$

6. Довжина прямокутника 7 см, а ширина на 5 см менша. Побудуй цей прямокутник і обчисли його периметр та площу.

1) $7 - 5 = 2$ (см) — ширина прямокутника.

2) $(7 + 2) \cdot 2 = 18$ (см) — периметр прямокутника.

3) $7 \cdot 2 = 14$ (см²) — площа прямокутника.

Відповідь: периметр — 18 см; площа — 14 см².

7. З полярної станції одночасно в протилежних напрямках вирушили два полярники. Перший полярник їхав на собачій упряжці зі швидкістю 14 км/год, а другий ішов на лижах зі швидкістю, на 4 км/год меншою. Через який час відстань між полярниками стане 72 км?

1) $14 - 4 = 10$ (км/год) — швидкість другого полярника.

2) $14 + 10 = 24$ (км/год) — швидкість віддалення полярників.

3) $72 : 24 = 3$ (год)

Відповідь: через 3 год відстань між полярниками стане 72 км.

1. Порівняй: 516 651 □ 516 561.

А >

Б <

В =

Г порівняти не можна

2. $570\,320 : 100 =$

А 570 (ост. 320)

Б 5703 (ост. 20)

В 57 032

Г 57 (ост. 320)

3. Якщо $\frac{7}{9}$ числа становить 630, то число дорівнює

А 720

Б 490

В 810

Г 480

$$630 : 7 \cdot 9 = 810$$

4. Запиши вираз і обчисли його значення. «Частку чисел 3672 і 9 збільшити у 4 рази».

$$3672 : 9 \cdot 4 = 1632$$

$$\begin{array}{r|l} 3672 & 9 \\ \hline 36 & 408 \\ \hline -72 & \\ \hline 72 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 408 \\ 4 \\ \hline 1632 \end{array}$$

5. $546 \cdot (9888 : 48 - 107) + 37\,588 = 91\,642$

$$\begin{array}{r|l} 9888 & 48 \\ \hline 96 & 206 \\ \hline -288 & \\ \hline 288 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -206 \\ -107 \\ \hline 99 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 546 \\ 99 \\ \hline 4914 \\ + 4914 \\ \hline 54054 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 54054 \\ 37588 \\ \hline 91642 \end{array}$$

6. Одна сторона прямокутника дорівнює 10 см, а інша — у 5 разів коротша. Побудуй цей прямокутник і обчисли його периметр та площу.

1) $10 : 5 = 2$ (см) — довжина іншої сторони прямокутника.

2) $(10 + 2) \cdot 2 = 24$ (см) — периметр.

3) $10 \cdot 2 = 20$ (см²) — площа.

Відповідь: периметр — 24 см; площа — 20 см².

7. Дідусь і онук, відстань між якими була 900 м, одночасно вирушили назустріч один одному. Швидкість дідуся 50 м/хв, а онука — у 2 рази більша. Через скільки хвилин вони зустрінуться?

1) $50 \cdot 2 = 100$ (м/хв) — швидкість онука.

2) $50 + 100 = 150$ (м/хв) — швидкість зближення дідуся і онука.

3) $900 : 150 = 6$ (хв)

Відповідь: дідусь і онук зустрінуться через 6 хв.

1. Вибери слово, яким можна замінити вислів як *сніг на голову*.

- А поволі
 Б несподівано
 В влучно

2. Визнач, у якій групі дієслова вжито в 1-й особі однини.

- А працюю, будую, майструю
 Б просимо, читаємо, пишемо
 В зацвієш, привезеш, накреслиш

3. Визнач рядок, у якому всі прислівники потрібно писати з *ни*.

- А повіль..о, характер..о, широче..о
 Б натхне..о, невпи..о, щоде..о
 В бездар..о, сприт..о, спросо..я

4. Прочитай речення. Установи зв'язок між членами речення за допомогою питань.

З першим взятком поспішають до вуликів бджоли.

*(Хто?) бджоли (що роблять?) поспішають;
 поспішають (куди?) до вуликів;
 поспішають (з чим?) з взятком;
 з взятком (яким?) першим.*

5. Установи відповідність між особами та дієсловами теперішнього часу (з'єднай стрілочками).

1 ос.	→	сиджу, стою, сіємо, радимо
2 ос.	→	пишеш, сидиш, мрієте, бавите
3 ос.	→	сумує, живе, люблять, жнуть

6. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви.

Непомітно промайнула весна білосніжним цвітом фруктових дерев, а вже в садках наливаются свіжим соком яблука, груші та вишні.

Початком літа прийнято вважати червень. Цей місяць — особливий. Помітно затихли пташині трелі в гаях, усе рідше чути голос зозулі. Птахи і звірі виводять потомство. Тому червень оголошено місяцем тиші й спокою.

7. Запиши свої міркування про те, чому в червні не можна шуміти в лісі (4–5 речень).

Червень — особливий місяць. Птахи і звірі виводять потомство. У цей час усі тварини дуже заклопотані. Якщо їх налякати — вони можуть покинути своє потомство і малята загинуть. Тому треба поводитися тихо.

1. Вибери слово, яким можна замінити вислів *вертїтися під ногами*.
- А петляти
 - Б танцювати
 - В заважати
2. Визнач, у якій групі дієслова вжито в 3-й особі множини.
- А співати, шуміти, плисти
 - Б кричить, спить, сидить
 - В біжать, їдуть, радіють
3. Визнач рядок, у якому всі прикметники слід писати з однією буквою *н*.
- А молоч..ий, кам'я..ий, стара..ий
 - Б осі..ій, де..ий, полотня..ий
 - В силь..ий, муж..ій, віль..ий
4. Прочитай речення. Установи зв'язок між членами речення за допомогою питань.
- На скошених полях вирости копиці сіна.*
- (Що?) копиці (що зробили?) вирости;*
копиці (чого?) сіна;
вирости (де?) на полях;
на полях (яких?) скошених.
5. Установи відповідність між особами та дієсловами теперішнього часу (з'єднай стрілочками).
1 ос.	→→→→→	живу, мрію, діємо, летимо
2 ос.	→→→→→	дихаєш, дружиш, грієте, бачите
3 ос.	→→→→→	вартує, пливе, бачать, катають
6. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви.
- Літо видалося спекотним. Земля давно потребувала дощу. З дня на день мріяла вона про дощик, як він скропить її, як напоїть травичку і квіти, дєрева й кущі. А то гинуть, гинуть разом з нею...
- Раптом хмарка, що пропливала в небі, почала змінювати свій колір. Буде дощик!
7. Запиши свої міркування про необхідність дощу (4–5 речень).
- Усе живе потребує води для життя і розвитку. Без води сохнуть рослини, можуть загинути тварини. А воду вони отримують завдяки дощу. Дощ наловнює все навколо життям, приносить свіжість і чистоту. Хоча інколи дїтвори це не до вподоби, проте дощ дуже потрібний та корисний для природи.

1. Прочитай уважно текст.

Ескулапова змія

Проголюючись лісом, дівчатка побачили на пеньку гадюку. Розповіли хлопцям, а ті відразу за палиці — й до пенька. А там пусто. Довго над дівчатками кепкували.

— Хлопці, гадюка на підвіконні! — почувся раптом крик на шкільному подвір'ї.

Що тут зчинилося! Лише Ігор не розгубився й пошпурив у гадюку кашкетом. На галас прибігла вчителька біології Тетяна Романівна. Вона тривожилася, чи нікого не вкусила змія.

Старшокласники обдивилися всі закутки, але гадюки не знайшли.

— Хіба ти не помітив, куди вона сховалася? — спитав Павлик Ігоря.

— На тополю залізла, — тихо промовив Ігор.

— Чому ж хлопцям не сказав? — здивувався Павлик...

2. Де відбувалися описані події?

- А у полі, у музеї
- Б у лісі, у школі
- В на луках, у лікарні

3. Що зробив Ігор, коли діти побачили змію на підвіконні?

- А зачепив її палицею
- Б покликав учительку
- В пошпурив у неї кашкетом

4. Від якого імені утворився термін *гігієна*?

- А Ескулап
- Б Гігія
- В Змія

5. Допиши речення.

Ігор не сказав хлопцям, куди зникла змія, бо *не хотів, щоб хлопці її вбили, а хотів спіймати і посадити в тераріум.*

6. Віднови послідовність подій у творі. Простав числа в порожні клітинки.

6. Учителька розповіла дітям про лісового полоза.

1. Дівчатка прогулювалися лісом.
2. Лише Ігор не розгубився.
3. Учителька тривожиться, чи нікого не вкусила змія.
4. Старшокласники обдивилися всі закутки.
5. Ігор і Павлик планують добувати зміїну отруту.

7. Запиши, що цікавого ти дізнався (-лася) з твору «Ескулапова змія».

З оповідання я дізнався (-лася) про те, що змії дуже корисні. З їхньої отрути виготовляють ліки. Тому символом медицини стала чаша зі змією. А ще новим для мене стало те, що змії майже глухі, проте мають чудові зір і нюх.

1. Прочитай уважно текст.

Народився в сорочці

Якось під час канікул батьки доручили мені привезти зі степу гарбу соломи. Я запряг коней і подався в поле. Ніщо не віщувало негоди.

Скирта соломи була за п'ять кілометрів від села. Поки дістався до неї та навантажив соломю на гарбу, небо захмарилось. Десь на півдорозі впали перші краплі дощу.

Я був зосереджений на тому, щоб коні не понесли, бо вони, відчуючи наближення грози, помітно наддали ходу. Через кілька хвилин самовільно збочивши з ґрунтової дороги, вони погнали навпростець до села. Я намагався стримати їх, але марно.

Небо почорніло. Змигнула блискавка, вдарив грім. Коні несли.

Зненацька з правого боку щось тріснуло в гарбі. Потонувши в соломі, я не надав цьому значення. Буланій і Гніда пробігли ще з півсотні метрів, а потім різко стали. Я махнув батоґом, але вони стояли як укопані. «Чудні, — подумав я. — То мчали як навіжені, а тепер стали...»

2. Коли відбувалися описані події?

- А восени
- Б улітку
- В узимку

3. Яке доручення дали батьки синові?

- А привезти гарбу соломи
- Б запрягти коней
- В допомогти в полі

4. Чому Буланій і Гніда не слухали хлопця?

- А любили бігати під дощем
- Б хотіли досхочу побігати в степу
- В відчували небезпеку

5. Допиши речення.

Батько вважав, що син народився в сорочці, що *якби коні не стали, то з гарби могло б злетіти колесо і все перекинулося б.*

6. Віднови послідовність подій у творі. Простав числа в порожні клітинки.

5. На подвір'ї підійшли старші брати.

1. Я запряг коней і подався в поле.

6. Батько, оглянувши гарбу, стривожено похитав головою.

3. Я махнув батоґом, але коні стояли як укопані.

2. Я намагався стримати коней, але марно.

4. Тоді я прив'язав віжки до драбини.

7. Запиши, який епізод твору «Народився в сорочці» тебе найбільше схвилював. Чому?

Найбільше мене схвилював епізод, коли почалася гроза і коні понесли. А потім збоку щось тріснуло і коні різко зупинилися. Хлопчиків довелось перебути в полі жахливу грозу. Якби таке трапилося зі мною, то я б дуже перелякався(-лася).

1. Скільки всього десятків у числі 185 060?

А 18 506

Б 1850

В 6

Г 60

2. Площа квадрата дорівнює 1 ар. Його сторона має довжину

А 1 м

Б 10 м

В 100 м

Г 1000 м

3. Зафарбовану частину якого прямокутника позначає дріб $\frac{6}{10}$?

4. Порівняй: $4 \text{ дм } 2 \text{ мм} \cdot 2$ 84 мм .

$$4 \text{ дм } 2 \text{ мм} = 402 \text{ мм}$$

$$402 \cdot 2 = 804 \text{ (мм)}$$

$$804 \text{ мм} > 84 \text{ мм}$$

$$4 \text{ дм } 2 \text{ мм} \cdot 2 > 84 \text{ мм}$$

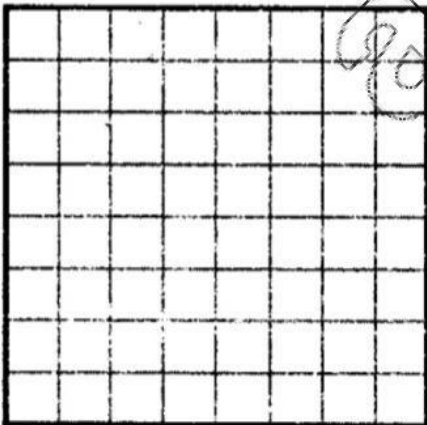
5. $(9376 + 928 \cdot 48) : 16 - 481 = 2889$

$$\begin{array}{r} \times 928 \\ \times 48 \\ \hline + 7424 \\ \hline 3712 \\ 44544 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 9376 \\ + 44544 \\ \hline 53920 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \begin{array}{r} 53920 \quad | \quad 16 \\ \underline{48} \quad | \quad 3370 \\ 59 \quad | \quad 2889 \\ \underline{48} \\ 112 \\ \underline{112} \\ 0 \end{array} \end{array}$$

6. Площа прямокутника дорівнює 12 см^2 , а його довжина — 6 см. Побудуй квадрат, периметр якого дорівнює периметру прямокутника.

1) $12 : 6 = 2 \text{ (см)}$ — ширина прямокутника.

2) $(6 + 2) \cdot 2 = 16 \text{ (см)}$ — периметр прямокутника.

3) $16 : 4 = 4 \text{ (см)}$ — сторона квадрата.

7. За два дні до магазину завезли 96 кг цибулі. Першого дня завезли 7 мішків, а другого — ще 5 мішків. Скільки кілограмів цибулі завозили кожного дня, якщо маса мішків однакова?

1) $7 + 5 = 12 \text{ (м.)}$ — цибулі завезли за 2 дні.

2) $96 : 12 = 8 \text{ (кг)}$ — цибулі в 1 мішку.

3) $8 \cdot 7 = 56 \text{ (кг)}$ — цибулі завезли першого дня.

4) $8 \cdot 5 = 40 \text{ (кг)}$ — цибулі завезли другого дня.

Відповідь: першого дня завезли 56 кг цибулі, а другого — 40 кг.

1. Скільки всього тисяч у числі 513 268?

А 3

Б 513

В 51

Г 5132

2. Площа квадрата дорівнює 1 га. Його сторона має довжину

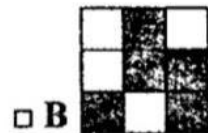
А 100 м

Б 10 м

В 1000 м

Г 10 000 м

3. Зафарбовану частину якого прямокутника позначає дріб $\frac{7}{9}$?

4. Порівняй: 69 кг 2 ц 3 кг · 3.

$$2 \text{ ц } 3 \text{ кг} = 203 \text{ кг}$$

$$203 \cdot 3 = 609 \text{ (кг)}$$

$$69 \text{ кг} < 609 \text{ кг}$$

$$69 \text{ кг} < 2 \text{ ц } 3 \text{ кг} \cdot 3$$

5. $(121\ 104 - 879 \cdot 36) : 18 + 16\ 024 = 20\ 994$

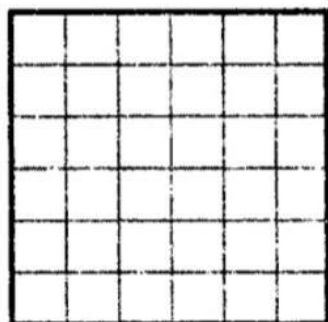
$$\begin{array}{r} \times 879 \\ 36 \\ + 5274 \\ \hline 2637 \\ \hline 31644 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 121104 \\ 31644 \\ \hline 89460 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 89460 \overline{) 18} \\ 72 \\ \hline 174 \\ - 162 \\ \hline 126 \\ - 126 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 16024 \\ 4970 \\ \hline 20994 \end{array}$$

6. Довжина прямокутника 5 см, а його площа — 5 см^2 . Побудуй квадрат, периметр якого дорівнює периметру прямокутника.

1) $5 : 5 = 1 \text{ (см)}$ — ширина прямокутника.

2) $(1 + 5) \cdot 2 = 12 \text{ (см)}$ — периметр прямокутника (і квадрата).

3) $12 : 4 = 3 \text{ (см)}$ — сторона квадрата.

7. Першого дня в магазин завезли 7 мішків цибулі, а другого — 5. Першого дня завезли на 16 кг цибулі більше, ніж другого. Скільки кілограмів цибулі завезли першого дня скільки — другого?

1) $7 - 5 = 2 \text{ (м.)}$ — цибулі більше завезли першого дня.

2) $16 : 2 = 8 \text{ (кг)}$ — цибулі маса одного мішка цибулі.

3) $8 \cdot 7 = 56 \text{ (кг)}$ — цибулі завезли першого дня.

4) $8 \cdot 5 = 40 \text{ (кг)}$ — цибулі завезли другого дня.

Відповідь: першого дня завезли 56 кг цибулі, а другого — 40 кг.

1. Визнач, яким є речення за метою висловлювання та інтонацією.

Вітре весняний, вітре запашиий, де ти був, де ти пісні чарівні чув?

- А розповідним неокличним
 Б питальним неокличним
 В спонукальним окличним

2. Визнач рядок, у якому записано дієслова в неозначеній формі.

- А працює, розмовляє, пише
 Б працюють, розмовляють, пишуть
 В працювати, розмовляти, писати

3. Визнач речення, у якому виділене слово вжито в переносному значенні.

- А Човен повільно *плив* до берега.
 Б Білими кулястими хмаринками *плив* долинами цвіт черемхи.
 В Андрій швидко *плив* за м'ячем.

4. Запиши словами рівності на додавання та віднімання, уживаючи прийменники *до, від*.

До п'ятдесяти додати шість — буде п'ятдесят шість.

Від вісімдесяти відняти сімдесят — буде десять.

5. Установи відповідність між групами слів і частинами мови, до яких вони належать (з'єднай стрілочками).

удень, раптом, шумно	→	←	прикметники
найсвітліший, рябеньке, курячі	→	←	займенники
її, у нього, мною	→	←	прислівники

6. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви.

Сніє високе небо. Золоте сонце сипле скрізь гарячими блискучими бризками. Після дощу біжать жваві струмочки. Вони дзвенять, підстрибують, танцюють, весело буркочуть.

Дерева стоять у блискучих краплях дощу, як у дорогому намисті. Густішою стіною сплелось жито. Поміж його стеблами сніють волошки, жевріють голівки горицвіту. Гудуть бджоли.

7. Склади і запиши 4–5 речень про те, ким ти мрієш стати.

Варіант 1. Я дуже люблю тварин, і мені подобається про них піклуватися. Тому я мрію стати ветеринаром. У мене вдома є кицька Маркіза. Я за нею добре доглядаю. У майбутньому мені хочеться допомагати домашнім улюбленцям бути здоровими.

Варіант 2. Я мрію стати вчителькою. Мені здається, що це дуже цікава і потрібна професія. Це тому, що я дуже люблю свою вчительку. Вона завжди серед дітей, турбується про них, допомагає в усьому. Мені здається, що вчителем може бути лише добра людина.

1. Визнач граматичну основу речення.

Сивий туман заплутався в кронах деревах, стомився і заснув.

- А заплутався, стомився і заснув
 Б туман заплутався
 В туман заплутався, стомився і заснув

2. Визнач рядок, у якому записано дієслова в неозначеній формі.

- А танцює, шумить, клеїть
 Б танцювати, шуміти, клеїти
 В танцюють, шумлять, клеять

3. Визнач речення, у якому виділене слово вжито в переносному значенні.

- А *Стрибає* хлопчина — в портфелі у нього хороша новина!
 Б Сонячний зайчик *стрибає* на стіні.
 В Заєць прудко *стрибає* зі сторони в сторону.

4. Запиши словами рівності на додавання та віднімання, уживаючи прийменники *до, від*.

Від шістдесяти відняти десять — буде п'ятдесят.

До сімдесяти додати чотири — буде сімдесят чотири.

5. Установи відповідність між групами слів і частинами мови, до яких вони належать (з'єднай стрілочками).

обабіч, глибше, близько	→	←	прислівники
на них, тобі, їй	→	←	числівники
багато, сьомий, тисяча	→	←	займенники

6. Прочитай текст. Спиши його, уставляючи пропущені букви, де потрібно.

Де живе туман?

В усіх є свій дім. Є він і в сивого туману, який уранці встає над вогкою землею. Живе він на дні глибокої річки. Перед ранком прокидається, випливає з бездонної глибини, вилазить на спину тихої річки. Посидить і йде в зелене поле, доки сонце не вигляне.

7. Склади й запиши 4–5 речень про те, де живе дощ.

Я думаю, що дощ живе на хмарці. Він літає над землею і дивиться, де на нього чекають. Коли приходить пора — він поливає землю, щедро напуває всіх водою. А потім знову летить на хмарку відпочивати.

1. Прочитай уважно текст.

Шахрай і корчмар

Був собі хитрий хлопець, який часто ошукував довірливих людей. Набридло йому сільське життя, надумав до міста податися. Надвечір дістався до однієї корчми, зупинився заночувати. Смачно повечеряв, добре виспався, а вранці одягся і пішов снідати. Корчма була порожня, а корчмар сидів на порозі.

— Бачу, небагато в тебе гостей, — каже хлопець.

— Сьогодні свято, люди відпочивають.

Нагодував корчмар подорожнього і сів з ним на порозі.

— А я здогадався, — сказав хлопець. — Бо на тобі святкова одіж.

— Нова-новісінька, — відповів корчмар. — Нині вперше вбрався.

— Носи на здоров'я, — промовив хлопець.

«Він зовсім дурний, — подумав, — треба так зробити, щоб одіж стала моєю»...

2. Куди подався хлопець?

А з міста до села

Б із села до моря

В із села до міста

3. Чому в корчмі було мало людей?

А було свято, усі відпочивали

Б корчмар погано готував

В усі поралися нагородах

4. Що задумав хлопець?

А перетворитися на вовка

Б заволодити одягом корчмара

В узяти корчмара із собою

5. Допиши речення.

Приятель пояснив корчмареві, що *пройдисвіт* набалакав йому *казна-чого*, щоб *забрати одяг*.

6. Покажи стрілочками слова, якими закінчуються прислів'я.

Чужому лихові не	▲	▲	горить.
У кого совісті нема — нема й	▲	▲	їсть.
Розумний усьому лад	▲	▲	сорому.
Хто не працює, той не	▲	▲	сміється.
На злодієві шапка	▲	▲	очі.
Не хвали в очі, не лай поза	▲	▲	дає.

7. Запиши, які людські вади засуджує автор.

У байці Езопа йдеться про хитрого хлопця, який часто ошукував довірливих людей. Ось і цього разу йому вдалося обдурити довірливого корчмара. Проте обманювати інших — це дуже погана звичка. Тому я вважаю, що автор хотів засудити хитрість і застергти нас від надмірної довірливості.